

MATERIŁY
XVII MIĘDZYNARODOWEJ NAUKOWI-
PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

PERSPEKTYWICZNE OPRACOWANIA
SĄ NAUKĄ I TECHNIKAMI - 2021

07 - 15 października 2021 roku

Volume 1

Przemysł
Nauka i studia
2021

Adres wydawcy i redakcji:
37-700 Przemyśl ,
ul. Łukasieńskiego 7

Materiały XVII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji ,
«Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami - 2021» , Volume 1
Przemyśl: Nauka i studia -68 s.

Zespół redakcyjny:
dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzą),
mgr inż Dorota
Michałowska, mgr inż Elżbieta Zawadzki,
Andrzej Smoluk, Mieczysław
Luty, mgr inż Andrzej Leśniak,
Katarzyna Szuszkiewicz.

**Materiały XVII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji ,
«Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami - 2021» , 07 - 15
października 2021 roku po sekcjach:**

e-mail: praha@rusnauka.com

Cena 54,90 zł (w tym VAT 23%)

ISSN 1561-6916

© Kolektyw autorów , 2021

© Nauka i studia, 2021

EKONOMICZNE NAUKI

Regionalna gospodarka

Залесский Борис Леонидович

Белорусский государственный университет

РЕГИОНЫ АКТУАЛИЗИРУЮТ ПАРТНЕРСКИЕ СВЯЗИ

В марте 2023 года исполнится 30 лет с момента установления дипломатических отношений между Республикой Беларусь и Южно-Африканской Республикой (ЮАР). В 2020 году товарооборот между двумя странами превысил 25 миллионов долларов с долей белорусского экспорта в объеме 18 миллионов долларов. Произошло это за счет поставок из Беларуси карьерной автомобильной техники и запасных частей к ней, сверхкрупных габаритных шин, калийных удобрений, льняных тканей, рентгеновского оборудования, отдельных видов пищевой продукции. Важный момент в данном случае заключается и в том, что «товаропроводящая сеть белорусских предприятий в ЮАР включает торговый дом ОАО «Белшина», дилера (сертифицированный сервис-центр) ОАО «БелАЗ»» [1].

Характерной приметой последнего времени в белорусско-южноафриканском взаимодействии стало оживление торгово-экономических связей. В частности, «в 2020 году после шестилетнего перерыва возобновились поставки в ЮАР карьерной техники БЕЛАЗ» [2]. И на конец сентября 2021 года парк этих машин в данной африканской стране насчитывал уже 49 самосвалов. Этот факт является очевидным свидетельством того, что Минск и Претория сегодня начинают уже постепенно возвращаться к полноценной реализации потенциала, заложенного в сотрудничестве регионов двух стран. Напомним, что в 2013 году, отмечая 20-летие с момента установления дипломатических отношений, стороны говорили о хороших перспективах «взаимодействия в областях промышленности, сельского хозяйства, межрегионального развития...» [3, с. 539]. И в 2021 году это стремление стало особенно заметно.

Так, в конце сентября 2021 года об активизации взаимодействия с партнерами из провинции **Фри-Стейт** шел разговор в **Минском облисполкоме** с главой дипломатической миссии ЮАР в России и по совместительству Беларуси М.Д. Макетукой. Итогом встречи стало решение сотрудничать по двум направлениям: сельское хозяйство и производство техники. Заметим, что соглашение о сотрудничестве эти регионы подписали еще в декабре 2015 года. В сентябре 2016 года представительная делегация из провинции Фри-Стейт побывала в белорусской столичной области, где ее особенно интересовали технологии и опыт Минщины по переработке сельскохозяйственной продукции. Объяснялось это тем, что в экономике данной провинции именно сельское хозяйство занимает центральное место. Кроме того, южноафриканская сторона высказала тогда большую заинтересованность «в помощи белорусских партнеров в области подготовки кадров, также намерены развивать сотрудничество в сфере строительства и здравоохранения» [4]. А в ноябре 2020 года партнеры из ЮАР подтвердили свою готовность взаимодействовать в разных областях, в том числе «в сферах торговли молоком и мясом, обмена студентами для обучения» [5], а также в развитии туризма. Судя по всему, время для реализации всех этих планов взаимодействия пришло.

Еще одна южноафриканская провинция, заметно активизировавшая свой интерес к сотрудничеству с белорусскими партнерами в 2021 году, – **Квазулу-Наталь**, которая является второй по численности населения (11,5 млн человек) в ЮАР и занимает второе место в стране по экономическим показателям. Так, в апреле состоялась видеоконференция “Возможности торгово-инвестиционного сотрудничества между Республикой Беларусь и провинцией Квазулу-Наталь в сфере текстиля и одежды”, на которой «с южноафриканской стороны были представлены компании, работающие в сфере поставок льняной продукции, пошива одежды и обуви, дизайнеры» [6]. Надо полагать, что в результате состоявшегося обсуждения такие белорусские предприятия, как РУПТП “Оршанский льнокомбинат”, ОАО “Камволь”, ОАО “Моготекс”, МО ОАО “Луч”, скоро обретут надежных деловых партнеров на юге африканского континента. Данная провинция ЮАР интересна белорусской стороне и тем фактом, что именно здесь на территории специальной экономической зоны предполагается реализовать проект создания сборочного производства белорусских тракторов. «Сторонами проекта выступают с южноафриканской

стороны – компания Nqawana Holdings и администрация “Зоны промышленного развития Ричардс Бей” (RBIDZ), с белорусской стороны – ОАО “МТЗ” и ООО “Раунд Бай”» [7]. В августе 2021 года здесь уже были обсуждены технические детали данного проекта и намечены конкретные шаги по реализации достигнутых договоренностей.

Еще один пример регионов-партнеров из Беларуси и ЮАР – **Могилевская** область и провинция **Мпумаланга**, одна из самых мощных в стране в промышленном отношении, где хорошо развиты добывающая промышленность, телекоммуникационные услуги, энергетика, где сосредоточено около 40 процентов лесных угодий ЮАР. Меморандум о сотрудничестве стороны подписали в декабре 2016 года. В нем они выразили заинтересованность развивать партнерские связи в сфере торговли и промышленности, сельском хозяйстве, образовании, спорте, туризме и культуре. Со стороны провинции прозвучала также заинтересованность развивать не только проекты в агропромышленном комплексе, но и готовить в белорусских вузах специалистов в области сельского и лесного хозяйства, медицины, информационных технологий. Кроме того, речь шла о возможностях «сотрудничества в сфере деревообработки, создания совместных предприятий по переработке сельхозпродукции и производству продуктов питания» [8]. Будем надеяться, что и для этих регионов пришла пора вернуться к принятым когда-то планам партнерства, чтобы успешно реализовать их сегодня.

Литература

1. Сотрудничество Республики Беларусь с Южно-Африканской Республикой [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: https://rsa.mfa.gov.by/ru/bilateral_relations/
2. Турчин обсудил с послом ЮАР сотрудничество в области сельского хозяйства и производства техники [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://www.belta.by/economics/view/turchin-obsudil-s-poslom-juar-sotrudnichestvo-v-oblasti-selskogo-hozjajstva-i-proizvodstva-tehniki-462069-2021/>
3. Залесский, Б. Международные отношения и медиа. Взгляд из Беларуси / Б. Залесский. – Palmarium Academic Publishing, 2014. – 675 с.
4. Мартынюк, Э. Провинция Фри-Стейт ЮАР намерена перенять белорусский опыт по переработке сельхозпродукции / Э. Мартынюк // [Электронный ресурс]. – 2016. – URL:

<https://www.belta.by/regions/view/provintsija-fri-stejt-juar-namerena-perenjat-beloruskij-opyt-po-pererabotke-selhozproduksii-211004-2016/>

5. ЮАР заинтересована в сотрудничестве с Минской областью [Электронный ресурс]. – 2020. – URL: <https://www.belta.by/regions/view/juar-zainteresovana-v-sotrudnichestve-s-minskoj-oblastju-417308-2020/>

6. О видеоконференции “Возможности торгово-инвестиционного сотрудничества между Республикой Беларусь и провинцией Квазулу-Наталь в сфере текстиля и одежды” [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://rsa.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b561f2d89c659bd7.html>

7. О визите Посла А. Сидорука в г. Ричардс Бей [Электронный ресурс]. – 2021. – URL: <https://rsa.mfa.gov.by/ru/embassy/news/ad33cd30a4281477.html>

8. Кулягин, С. Могилевская область и провинция Мпумаланга ЮАР подписали меморандум о сотрудничестве / С. Кулягин // [Электронный ресурс]. – 2016. – URL: <https://www.belta.by/regions/view/mogilevskaja-oblast-i-provintsija-mpumalanga-juar-podpisali-memorandum-o-sotrudnichestve-222724-2016/>

Rozporządzenie stan gospodarki

Прокопенко А.В.

Государственное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Донбасская национальная академия строительства и архитектуры»

НЕОБХОДИМОСТЬ СОЦИАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ НАСЕЛЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИЧЕСКОГО ШОКА

Пандемический шок, в условиях которого мировое сообщество живет второй год, заставляет каждого мыслящего человека задуматься над вопросом «как жить дальше». Он же является одним из основных проблемных вопросов профессиональной сферы деятельности экономистов.

Академик РАН А. Некипелов отмечает возникновение экономических шоков трех видов. Первый – шок, возникающий вследствие ограничения общения людей и ведущий к свертыванию производственной активности (классический макроэкономический шок, создающий условия для одновременного спада производства и повышения уровня инфляции. Второй – шок, связанный с необходимостью в максимально короткий период вносить изменения в размещение ресурсов – в целом в пользу медицины, а в пределах самой медицины – в пользу лечения коронавирусной инфекции (шок, порождающий издержки, возникающие как следствие недоиспользования части ресурсов в процессе форсированной структурной перестройки. Третий – обусловленный спадом производства для большинства экономических субъектов шок со стороны совокупного спроса для их торговых партнеров, традиционно поставлявших на внешние рынки продукцию производственного назначения [1].

По мнению ученых трудности не ограничиваются проблемой выявления силы упомянутых шоков. В. Шевченко отмечает проявление психологических шоков как реакции на стресс и страх перед смертельно опасным коронавирусом в условиях отсутствия проверенных лекарств и вакцин; медицинских шоков, возникающих в условиях отсутствия эффективных лекарств, вакцин, нехватки медицинских средств, недостаточных возможностей больниц; экономических – вызванных введением карантина, противодействия распространению коронавируса путем ограничения деловой и социальной активности, что привело к сокращению

производства товаров и услуг, рецессии экономики; финансовых шоков, вызванных чрезвычайными затратами на противодействие коронавирусу, поддержание бизнеса и занятости, социальные расходы; социальных шоков в результате нарастания безработицы, перехода на дистанционную занятость, закрытия детских садов, школ и перевода университетов на дистанционное обучение [2].

Уже сегодня в программные документы многих стран мира внесены очень серьезные изменения. Они касаются введения административных ограничений для производственной деятельности, регулирования цен, натуральных потоков отдельных видов продукции, обеспечения минимального достатка людей, оказавшихся явно или скрыто безработными. При этом всем странам приходится искать баланс в решении сложнейших проблем.

Сложная задача связана с обеспечением социальной поддержки населения. В условиях проявления пандемических шоков должна усилиться адресность предоставления поддержки наиболее нуждающимся гражданам. Адресный подход предполагает направление денежных и иных средств группам лиц, имеющим приоритет с точки зрения социальной политики. В основу разработки последней и определения краткосрочных мер может быть положено финансирование мер поддержки в соответствии с видами возникающих проявлений пандемического шока: мер оказания отдельным категориям граждан психологической поддержки как отклика на проявление психологического шока; мер повышения обеспеченности населения медицинскими и лекарственными препаратами - на проявление медицинского шока; мер повышения социальной и деловой активности с использованием дистанционных технологий – на проявление экономического шока; мер поддержки материнства, детства – на проявление социальных шоков и т.д.

Литература:

1. А. Некипелов: пандемия стала моментом истины //Интерфакс [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.interfax.ru/interview/708112>
2. Шевченко В.Ю. Економічні шоки пандемії: основні види та наслідки / В.Ю.Шевченко // Причорноморські економічні студії. 2020. Випуск 56. С. 21–27.

Finansowe stosunki

Маслей Максим Михайлович, студент ОС «Магістр»

Науковий керівник: Овдіюк Олена Миколаївна., к.е.н., доцент

Поліський національний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ МІСЬКОГО БЮДЖЕТУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

З періоду набуття незалежності в Україні з'явилося завдання – розроблення єдиної фінансової та бюджетної системи або їх вдосконалення. Вирішення даного завдання передбачає реконструкцію бюджету взагалі та місцевих бюджетів, визначення їх місця та роль в економічній системі держави, теоретичного наведення процесів формування бази та напрямів витрат бюджетних коштів, розроблення продуктивної системи міжбюджетних взаємозв'язків. Місцевим бюджетам, як головній фінансовій базі органів місцевого самоврядування, відводиться провідне місце в бюджетній системі нашої держави. Суттєва роль відводиться місцевим бюджетам та соціально-економічному розвитку території, тому що саме з місцевих бюджетів відбувається фінансування закладів освіти, охорони здоров'я населення, культури, засобів масової інформації. Також фінансуються усілякі програми для молоді, які спрямовані для активізації молоді в різних заходах задля розвитку власних компетентностей, *soft skills*.

Метою роботи є дослідження розподілу міського бюджету конкретної території, порівняльна характеристика для забезпечення ретельного, систематизованого підходу поділу бюджету.

Основний матеріал. Структура бюджету буде описуватись саме Житомирської області, в межах трьох кварталів, включаючи серпень 2021 року. Структуру бюджету за доходами наведено на рис. 1.

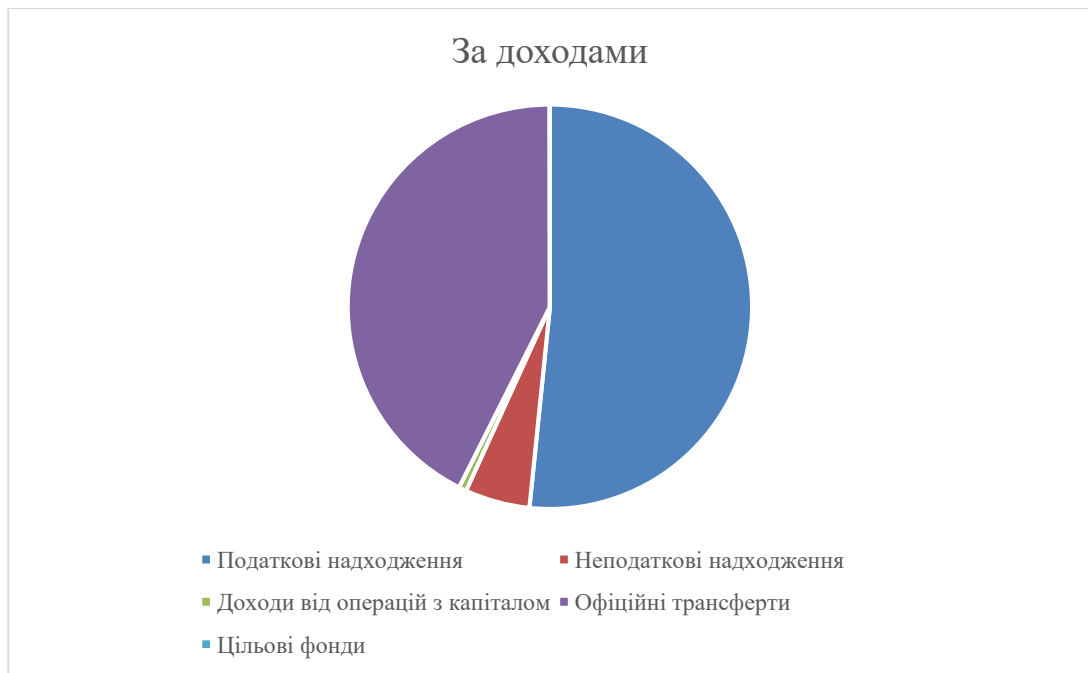

Рисунок 1 – структура бюджету за доходами [1].

Податкові надходження – 4 203 499 617.20 грн. – 51,62%;

Неподаткові надходження – 422 240 244.71 грн. – 5,19%;

Доходи від операцій з капіталом – 49 922 916.22 грн. – 0,61%;

Офіційні трансферти – 3 465 426 924.13 грн. – 42,56%;

Цільові фонди – 1 656 524.49 грн. – 0.02%;

Разом – 8 142 746 226.75 грн.

Виконання бюджету за доходами реалізовано на 8 142 746 226.75 грн. – 66,76%. А уточнений річний план становить – 12 195 296 859.16 грн. Структуру бюджету за видатками подано на рис. 2

Рисунок 2 – структура бюджету за видатками [1].

Загальнодержавні функції – 1 137 764 172.48 грн. – 15,18%;

Громадський порядок, безпека та судова влада – 17 303 812.13 грн. – 0,23%;

Економічна діяльність – 1 132 776 159.72 грн. – 15,11%;

Охорона навколишнього природного середовища – 4 307 924.43 грн. – 0,06%;

Житлово-комунальне господарство – 269 144 356.97 грн. – 3,59%;

Охорона здоров'я – 289 262 700.13 грн. – 3,86%;

Духовний та фізичний розвиток – 340 998 962.28 грн. – 4,55%;

Освіта – 3 918 920 243.61 грн. – 52,28%;

Соціальний захист та соціальне забезпечення – 385 496 021.87 грн. – 5,14%;

Разом – 7 495 974 353.62 грн.

Виконання бюджету за видатками розроблено на 7 495 974 353.62 грн. – 58,62%. Конкретизований річний план становить – 12 786 640 861.53 грн.

Висновки. Якщо обрати літній квартал 2021 р. та порівняти різницю ефективності виконання бюджету за доходами між червнем та серпнем, то різниця становить 15,9%, що є хорошим показником за 2 місяці. Внаслідок

порівняння бюджету за видатками різниця складає 12,9%. Загальнодержавні функції отримали своє найбільше фінансування у серпні 15,18%, громадський порядок, безпека та судова справа мали вищі показники у червні 0,25%, економічна діяльність мала більші показники у серпні 15,11%, галузь охорони навколишнього природного середовища посилила свої позиції в серпні 0,06%. Сфера житлово-комунального господарства зросла в серпні в середньому на 3,59% тому, що відбуваються заходи будівництва, реконструкції ремонт та утримання вулиць і доріг комунального майна, активне використання коштів. Заклади охорони здоров'я підсилились в червні до 4,00%, область духовного та фізичного розвитку посилилась в серпні до 4,55%. Заклади освіти набули максимального значення в червні, набуваючи значення в 57,33% у зв'язку з оплатою студентів за навчання, сфера соціального захисту та соціального забезпечення набула вищих показників в серпні до 5,14%. Отже, можемо стверджувати, що розподіл обласного бюджету є досить оптимальним та структурованим за сферами розподілу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний веб-портал бюджету для громадян / Місцеві бюджети / Про бюджет / Зведений бюджет Житомирської області. Веб-сайт. URL: www.openbudget.gov.ua

Marketing i management

Мельник М.І. , магістрант, Яременко С.С., к.е.н., доц.
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, Україна

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

НВТ «ППП»

Одне з основних завдань організації виробництва НВТ «ППП» полягає в тому, щоб забезпечувалося ефективне поєднання в часі і просторі основних, допоміжних і обслуговуючих процесів. В умовах вдосконалення техніки і технології поліграфічного виробництва вкрай важливо здійснювати комплексний підхід до організації основного, допоміжного та обслуговуючого виробництва.

Компанія є офіційними дилерами в Україні всесвітньо відомих компаній: DuPont Cyrel, ESKO Graphics, Siegwirk Druckfarben, Sun Chemical, Tesa. Ці компанії – лідери у розробці нових матеріалів і технологій, програмних продуктів, у конструюванні та виробництві додрукарського обладнання, у виробництві флексографічних пластин, поліграфічних фарб, липких стрічок.

Головним в управлінні друкарні є директор. Структура компанії побудована таким чином: основна частина персоналу розділена на менеджерів по роботі з клієнтами, дизайнерів і операторів. Над усіма відділами керуючий, в особі генерального директора. Прямий зв'язок директор компанії тримає з усіма відділами, що найбільш вигідні в роботі організації. Виробнича база представлена працівниками друкарні (друкарі, оператори) і фахівцями з монтажу рекламних конструкцій. У компанії є і дизайнери, які так само приймають замовлення, спілкуються з замовниками та друкованим цехом. Всі фахівці середньої ланки підприємства взаємопов'язані між собою [1].

Перш за все слід зазначити, що у Дніпровського філіалу відсутня єдина служба маркетингу, а витрати на рекламу і стимулювання збуту носять разовий і безсистемний характер.

Завдання пошуку замовників покладене на відділи продажів. Вся продукція, що виробляється, реалізується замовникові повністю, таким чином компанія практично не має залишків нереалізованої продукції на складі.

Конкуренція на ринку поліграфічних послуг досить висока, але дещо однобока. Вона обумовлена, як і скрізь на українському ринку, не великою кількістю пропозицій, а мізерністю бюджету клієнта. Іншими словами, має місце криза псевдо перевиробництва в умовах недоліку мінімально необхідній купівельній спроможності клієнта. Ця особливість ситуації на ринку і породжує фірми-одноднівки, які, спекулюючи на бажанні клієнта заощадити якомога більше, друкують з дуже низькою якістю і примітивним післядруковим доопрацюванням, «розбещуючи» тим самим і клієнта і кінцевого споживача.

Отже, можна зазначити, що ситуація, яка склалася в Дніпровському філіалі НВТ «ППП», станом на 2021 рік достатньо типова для українських підприємств на даному етапі переходу від планової до ринкової економіки.

На ринку Дніпра існує велика конкуренція. Найсильнішим конкурентом можна вважати «Шкодин Е.С.», виробляє абсолютно різну продукцію - брошури, факсимільні видання, листівки, книги в м'якій палітурці і в твердому, плакати, конверти, газети та ін. Також сильним конкурентом є центр «VIVAYU». Він також виробляють майже всі види друкованої продукції. Більш слабким конкурентом є фірма «Поліграф-Медіа», також існуючий на ринку досить довго, близько 10 років. У них дуже добре налагоджена дистрибуція. Рекламно-виробнича компанія «Полістиль» також виробляє велику кількість різноманітних видань. Але вони дуже низької якості за середніми цінами [2].

Основними конкурентними перевагами НВТ «ППП» є більш низька ціна продукції і висока якість.

В даний час в галузі поліграфічних послуг не спостерігається значної загрози з точки зору субститутів. Постачальники галузі мають значну ринкову владу, оскільки в ній домінує невелика кількість підприємств. Виявом ринкової влади постачальників є підвищення цін поставок на вихідні матеріали, що призводить до значного зменшення прибутковості друкарень галузі, які не мають можливості перенести вищі витрати на витрати виробництва. Ринкова влада покупців на ринку поліграфічних послуг не є настільки значною. Реалізація чергового нового замовлення і повторна закупівля продукції замовником, як правило, важко прогнозована.

За результатами PEST-аналізу отримали наступні результати. Найбільше сильний позитивний вплив надають технологічні чинники, особливо важливим є постійний склад кваліфікованих працівників для розробки нових матеріалів і технологій, які роблять позитивний вплив на розвиток ринку поліграфії.

Для компанії НВТ «ППП» дані фактори мають також стратегічну важливість, тому що компанія робить ставку на послуги друку буклетів як основний канал просування, що дозволить компанії зберегти високий рівень прибутковості і збільшити свою конкурентоспроможність

Основна причина невисоких темпів зростання в сегменті поліграфічних послуг – збільшення обсягів скорочення бюджетів видавництв і рекламних агентств на тлі загальної кризи.

Соціальні чинники, як ми спостерігаємо, надають досить сильний вплив, особливо в умовах кризи, причому ступінь впливу цих факторів більше, ніж політичних чинників. Політичні фактори мають незначний негативний вплив.

Відносно програми дій компанії НВТ «ППП», в зв'язку з виявленими впливом факторів макросередовища, можна відзначити, що даний вплив викликано впливом неконтрольованих факторів, тому необхідний облік даного впливу при управлінських рішеннях, що здійснюються в компанії.

За результатами SWOT-аналізу можна зробити висновок, що підприємство займає досить стійку позицію в поліграфічній галузі, має переваги в області нових розробок і витрат, підтримує високий рівень технології, розширює асортимент поліграфічної продукції і послуг і освоює нові сегменти ринків збуту.

Також значною перевагою компанії є наявність кур'єрської служби та власного автотранспорту. Замовниками друкарні є великі видавництва і рекламні агентства, воно виробляє широкий асортимент поліграфічної продукції, що дозволяє використовувати комплексні рішення. Слабкою стороною підприємства є високі витрати на виробництво і зміст компанії в цілому, погано організована реклама і складський облік.

Загрозу діяльності підприємства несуть зміни умов кредитування і нестабільність українського законодавства. Розширення географічної зони присутності компанії на ринку Дніпра, області та сусідніх областей, поява нових

матеріалів і технологій, можливість пільгового кредитування відображають виробничі можливості підприємства.

На підставі проведеного SWOT-аналізу пропонується дотримуватися наступальної стратегії, а саме виведення нових інноваційних розробок в привабливому цільовому сегменті та оборонна стратегія для існуючих ринків, активізація просування вже відомої продукції компанії [3].

Список використаних джерел

1. НВТ «ППП» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfs.com.ua/>, вільний. – Загол. з екрану. – Мова укр.
2. Виробничо-поліграфічні підприємства м. Дніпро [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://list.in.ua/poligraficheskie>, вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
3. Беквіт Г. Продаючи невидиме. Керівництво з сучасного маркетингу послуг / Гаррі Беквіт. – К.: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. – 192 с.

FILOLOGICZNE NAUKI

Retoryka i stylistyka

магістрант Лукинюк Юлія

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕКСТІВ НОВИН АМЕРИКАНСЬКОГО ВИДАННЯ USA TODAY

Матеріалом нашого дослідження слугували електронні тексти новин американського (USA TODAY) медіа дискурсу загальною кількістю 639 одиниць.

Розпочнемо аналіз їх стилістичних особливостей із вивчення лексичних стилістичних засобів (епітетів, метафор, метонімії, тощо).

Лексичні стилістичні засоби

Для опису життя та станів героїв статей, їхніх почуттів, а також подій, що відбуваються, автори (колектив авторів) подекуди використовують низку епітетів, як простих, так і складених, із великою кількісною перевагою перших наприклад:

прості епітети (897): *winning colour, earthy depth, overriding public interest, scathing report, devastating illness, crucial moment, horrific nature, sophisticated look, reimagined version, pastoral vibe, insidious plot,*

складені епітети (173): *highly-publicized case, groundbreaking revolt, тощо.*

Досліджуваний дискурс виявився бідним на **художні порівняння** (3 приклади), наприклад: *“She described Trevis and her daughter as kind of hermits”, ‘make a room feel like a calming forest’.*

Звичайно, жоден письмовий виклад не обходиться без використання **метафор**. У нашому матеріалі ми виявили як мовні (фіксовані), так і художні (контекстуальні). Наведемо їх приклади:

мовні метафори (245): *he broke with tradition among major party candidates, our hearts are broken, fight for freedom, battle for civil rights, to give voice to veterans, etc;*

художні метафори (586): *she touched the world (died), actions met with “nation’s horror”, to battle white supremacy, the arc of the moral universe is long, business empire riddled with tax dodges, taxes have been a source of questions, veterans bear mental and physical scars, etc;*

Нами також було виявлено чимало прикладів **персоніфікації** (395):

public and law enforcement need better education;

sophisticated look that can work in a bathroom;

the lawsuit alleges that;

the study found that...;

good conquering evil;

the post accumulated 4,100 shares, etc.

Явище **метонімії** проілюстроване ще більшою кількістю прикладів (874), які переважно стосуються назв установ, команд чи організацій, де перенесення відбувається з частини (працівників) на ціле (усю організацію) (toto pro pars):

an army galvanized communities across south;

USA TODAY didn’t find any comments from Senate majority Leader;

the teams have already booked their postseason tickets;

best teams battle for the top spot;

FBI is offering a reward;

a committee will begin 10 hours of meeting; it (committee) has recommended..., etc

Явище **гіперболи** (47) виражається наступними прикладами:

ubiquity of gender violence;

those committee members haven’t slept in the last 18 months;

fight for freedom at a huge cost for themselves;

Доволі часто у досліджуваному медіадискурсі зустрічаються **алюзії** (67) на історичні факти з історії США, наприклад:

a lunch counter sit-in in Greensboro – відома студентська акція протесту проти сегрегації;

bus boycott in Montgomery, Alabama – також кампанія протесту проти сегрегації, в якій афро-американське населення штату відмовилося користуватися громадським транспортом;

King had a dream – алюзія на промову відомого борця за права чорношкірих Мартіна Лютера Кінга “*I had a dream...*”;

Rosa Parks was tired, so she sat on a bus – відомий випадок в історії боротьби за права чорношкірих, коли активістка Роза Паркс відмовилася звільнити своє місце в автобусі, відведене для чорних, на користь білих пасажирів, щоб тим не прийшлося їхати стоячи. Пізніше цей автобус був розміщений у музеї Генрі Форда.

jail-no-bail – відома тактика, що використовувалася чорношкірими активістами, які віддавали перевагу в’язниці (jail), ніж платити заставу за свободу (bail).

Таким чином, досліджуваний медіадискурс характеризується великою кількістю різноманітних лексичних стилістичних засобів, найуживанішим з яких виявилася метафора і метонімія.

Проаналізуємо наступний рівень – синтаксичний.

Синтаксичні засоби стилістики

Автори статей використовували небагато синтаксичних стилістичних засобів, серед яких виділяємо анафоричний повтор, риторичні питання та інверсію. Розглянемо їх приклади.

анафора (4):

“Never mind that he once thought those who were enslaved should be freed and repatriated back to Africa...Never mind that Parks, along with many Black Americans in Montgomery, Alabama, was a seasoned civil rights activist and sexual assault investigator who had pushed for civil rights for years prior to the boycott. ... Never mind that when King was assassinated he was planning a Poor People's Campaign, activism that demanded not just civil rights but economic security for Black Americans and other people of color” [1].

Риторичні питання (4), наприклад:

“I think what we could be asking ourselves is, 'why does this keep happening?’” said Kellie R. Lynch, an associate professor with joint appointments in the Department of Criminology & Criminal Justice and the College for Health, Community and Policy at the University of Texas at San Antonio” [1].

Останнім синтаксичним стилістичним засобом, виокремленим нами у процесі аналізу, стала **інверсія** (2) – зворотній порядок слів: “*Rarely does the focus deepen to explore critical questions*” [1].

Отже, синтаксичні стилістичні засоби є мало вживаними.

Фонетичні засоби не були помічені.

Литература:

1. USA TODAY. URL: <https://www.usatoday.com/>

Aktualne problemy tłumaczenia

Сизонова М. Ю., Стеценко В. В., Тупиця О. Ю.

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ ІТ-ТЕРМІНІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Переклад у галузі сучасних інформаційних технологій (ІТ) має сьогодні значний попит на ринку перекладацьких послуг. Це порівняно нова сфера діяльності спеціалістів, яка водночас швидко розвивається. Ми помітили недостатній рівень підготовки майбутніх філологів-перекладачів до перекладу текстів у сфері ІТ, на цій проблемі наголошують також роботодавці при обговоренні освітніх програм у галузі «Філологія (переклад)».

Переклади в галузі ІТ мають свої особливості, які стосуються використання специфічної ІТ-термінології, що поєднується зі сленговою лексикою (професіоналізмами комп'ютерних наук, інтернету, програмування тощо). По-друге, сфера ІТ тісно пов'язана з англійською мовою, оскільки основними розробниками програмного забезпечення є Сполучені Штати або країни, які орієнтовані на них. Крім того, до складу ІТ-термінів належить велика кількість запозичень, які використовуються зараз практично всіма мовцями в різних країнах, а від цього ІТ-терміни дуже швидко застарівають. Лексичні одиниці, які всього кілька років тому сприймалися як неологізми (екзотизми), опинилися зараз у сфері загального вживання (блогер, ютубер, емейл, ноутбук, гаджет, віндовс, ворд та ін.), більше того зайшли в українську мову, майже з повним «збереженням» англомовного звучання, стали інтернаціоналізмами (вживаються в багатьох мовах світу). Тому серед теоретичних і практичних проблем перекладу постає питання систематизації ІТ-термінології, узгодження термінології конкуруючими корпораціями, які розробляють програмне забезпечення та сучасну техніку.

Попри усі спроби уніфікувати українську ІТ-термінологію, це питання залишається нерозв'язаним через різні об'єктивні причини. Англійська мова перебрала на себе роль наукового посередника, тому «неангломовний світ» одержує термін через переклад або транслітерацію англійською мовою. Ми переконані, що проблема перекладів ІТ-термінології є надзвичайно важливою: невідповідність у перекладі термінів або помилки можуть бути причиною непорозумінь між спеціалістами та вплинути на кінцевий результат. Переклад ІТ-термінів вимагає відповідних знань у цій галузі.

Спостереження сучасних дослідників у галузі ІТ-термінології доводять високій ступінь подібності структур при перекладі, їх можна віднести до «морфологічних інтернаціоналізмів» [1, с. 98-99]: *firewall* – брандмауер, *interface* – інтерфейс *flag* – позначати, *index* – індексувати, *desktop* – робочий стіл, *hardware* – апаратне забезпечення, *troubleshooting* – усунення неполадок *access* – отримувати доступ, *bookmark* – робити закладку, *bulk* – масовий, *encrypted* – зашифрований, *submit* – готово, *e-mail* – надсилати електронною поштою, *plugin* – модуль, що підключається.

Водночас, структурно-зіставний аналіз перекладу термінологічних словосполучень сфери ІТ на матеріалі стандартизованих текстів корпорації Google показав, що, на відміну від перекладу простих, похідних та складних ІТ-термінів, ступінь подібності структур словосполучень при перекладі не дуже схожий [1, с. 100]: *userinterface* – інтерфейс користувача, *networksettings* – мережеві налаштування, *loginemail* – адреса електронної пошти, *checkbox* – прапорець, *contentpage* – сторінка в тематичній мережі, *GoogleToolbar* – Панель інструментів Google. З наведених прикладів помітно, що при інваріантному плані вмісту термінів-еквівалентів сфери ІТ українська та англійська мови виражають його різними граматичними способами. У деяких варіантах трансформацій мають місце переклади зі збільшенням кількості елементів термінологічних словосполучень у мові перекладу (*contentpage* – сторінка в тематичній мережі) [1, с. 101].

Аналізуючи граматичні трансформації ІТ-термінів у формі словосполучень при перекладі, дослідники помітили явище відносного розширення, зумовленого не лише різницями систем англійської та української мов, але і загальною тенденцією до подовження тексту при перекладі,

необхідністю приросту інформації в українській мові (*personalized Home* – персональна домашня сторінка).

Проведене нами дослідження на базі комплексного аналізу аутентичних англомовних текстів та варіантів їхнього перекладу українською мовою дало можливість зробити низку висновків теоретичного та практичного характеру. Ми переконалися, що ІТ-лексика є специфічним шаром терміносистеми, вона має такі ознаки як: англомовність, наявність великого масиву запозичень, повна або часткова асиміляція при перекладі, велика кількість професіоналізмів, уживання метафоричної перенесеності для номінації, специфічність у процесі утворення нової термінології, активний процес формування неологізмів. Усі ці чинники свідчать про високу динаміку розвитку ІТ-термінів та позначаються на специфіці підбору україномовних відповідників у процесі трансляції.

Спостереження за текстами-відповідниками доводять, що найбільш частотними під час перекладу є такі засоби: транслітерація або транскрипція, експлікація, переклад на основі аналогії (із застосуванням та поєднанням загальноновживаної лексики в іншому значенні). Серед основних прийомів перекладу ІТ-термінів визначено описовий спосіб, прийом транскрибування, прийом калькування та переклад за допомогою використання різних прийменників.

Наступним завданням нашого дослідження було вивчення стратегій перекладу ІТ-термінів. Аналіз засобів перекладу показав, що підбір лексичного компоненту, транскодування, калькування та експлікація є найчастішими перекладацькими засобами. Особливу складність для тлумачення становить безеквівалентна лексика [2], яка здебільшого перекладається експлікацією, але для перекладача основним є врахування технічної специфіки терміну, його ментальної «англомовності» та орієнтування саме на україномовного читача.

Аналіз фактичного матеріалу переконав у необхідності створення словника, який допоможе впорядкувати цей пласт спеціальної лексики, зробити її переклад більш зрозумілим і доступним для широкого кола реципієнтів, розширити обізнаність читачів у сфері ІТ-технологій.

Література:

1. Бондаренко О. Структурні особливості та специфіка перекладу термінології підмови інформаційних технологій (на матеріалі англійських та

українських стандартизованих текстів корпорації Google). *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. В.126. Кіровоград, 2014. С. 97-103.

2. Тупиця О. Ю. Явище безеквівалентності в лексичній системі мови: проблеми іншомовного відтворення. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич: Посвіт, 2016. С.200-213.

FIZYKA

Teoretyczna fizyka

Яловенко С. Н.

Харьковский национальный университет радиоэлектроники

ЧЁРНЫЙ ПРЕДЕЛ. ЧАСТЬ 28. ПРИРОДА МАГНИТНОГО ПОЛЯ.

Аннотация.

Рассматривается природа магнитного поля и взаимодействие магнитов. На экспериментах показывается, что водоворотные и магнитные процессы – это подобные явления. Создаются образы, способствующие более глубокому пониманию явления электромагнетизма.

Ключевые слова: *Магнитное поле, взаимодействие магнитов.*

Abstract. The nature of the magnetic field and the interaction of magnets are considered. Experiments show that whirlpool and magnetic processes are similar phenomena. Images are created that contribute to a deeper understanding of the phenomenon of electromagnetism.

Key words: *Magnetic field, interaction of magnets.*

В физике для облегчения понимания физических процессов строятся модели (механические, воздушные, водные), которые создают образы и визуализируют физические процессы. Для объяснения электрических и магнитных полей и их взаимодействия будем использовать водные модели на базе водоворотов, как наиболее близко отражающие эти процессы.

Исторически сначала материю (вещество) описывали с позиции молекул, затем с позиции атомов, потом с позиции электронов и протонов. Сейчас предлагается новая парадигма (мировоззренческая система) описывающая электроны и протоны как водовороты. Отличие водоворотной теории от других

теорий в том, что она обладает образными моделями, которые не могут предоставить другие теории, что подтверждает её правильность. Природа строится на принципах подобия, и увидеть их в кажущемся многообразии мира, обобщить их, изучить, одна из основных задач науки.

В качестве доказательства правильности гипотезы могу использоваться как математические, логические методы, так и модельные доказательства использующие принципы подобия.

В данной работе будут использованы модельные методы доказательства правильности водоворотной теории, основываясь на принципах подобия природных явлений.

Так электромагнитную волну можно представить механической моделью изображённой на рис.1, где происходит передача момента вращения или вращательного движения под углом 90 градусов, которое интерпретируется нами как E и H плоскости. Такое взаимодействие определяется, как изогалось в работах автора [5-9], строением эфирной среды представленной одномерными спиралями (подобие ДНК спиралям). Далее при столкновении квантов света, на флуктуациях эфира, образуется водоворот, в котором поступательная энергия кванта превращается по вращательную энергию водоворота, который воспринимается нами уже как частица с массой покоя $E = mc^2 = I\omega^2$. Данный водоворот сворачивает электромагнитную волну - это частица, а последний полупериод волны растягивает на бесконечность, что воспринимается нами как электромагнитный заряд (рис. 2). Из-за статистически равновероятностного вращения плоский электрон воспринимается нами как сфера, по аналогии с вращающимся вентилятором который кажется нам плоским.

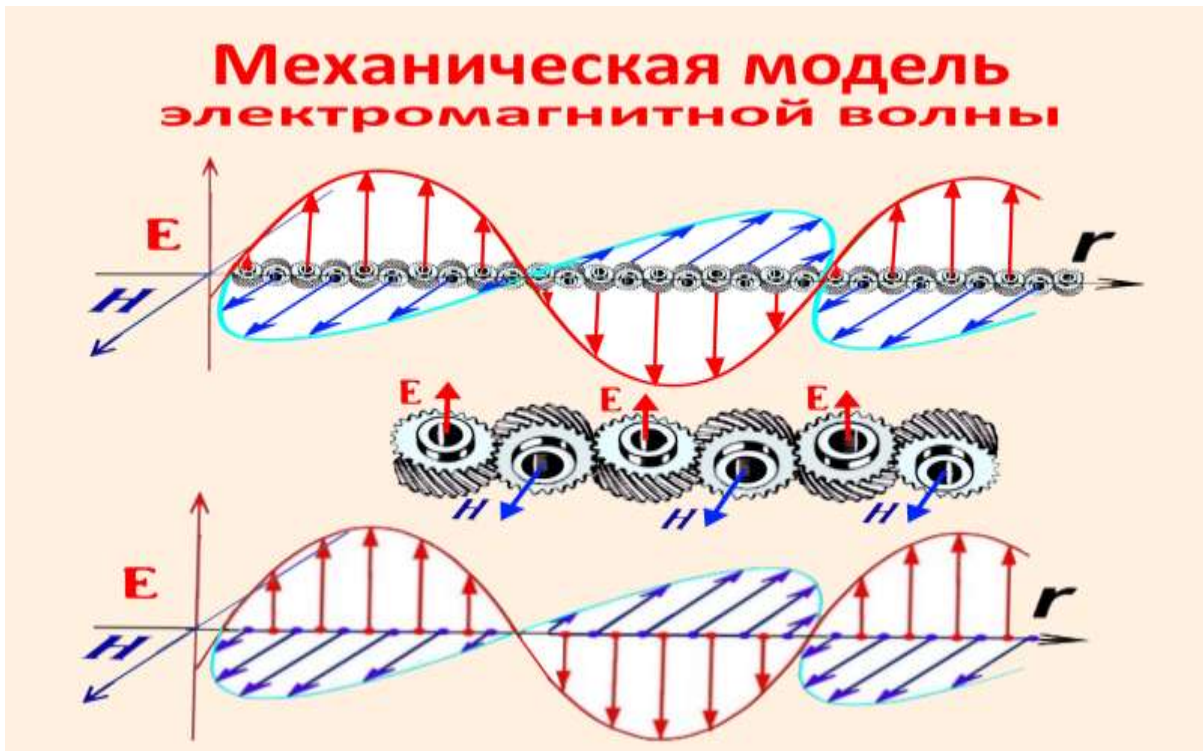

Рис.1. Модель электромагнитной волны

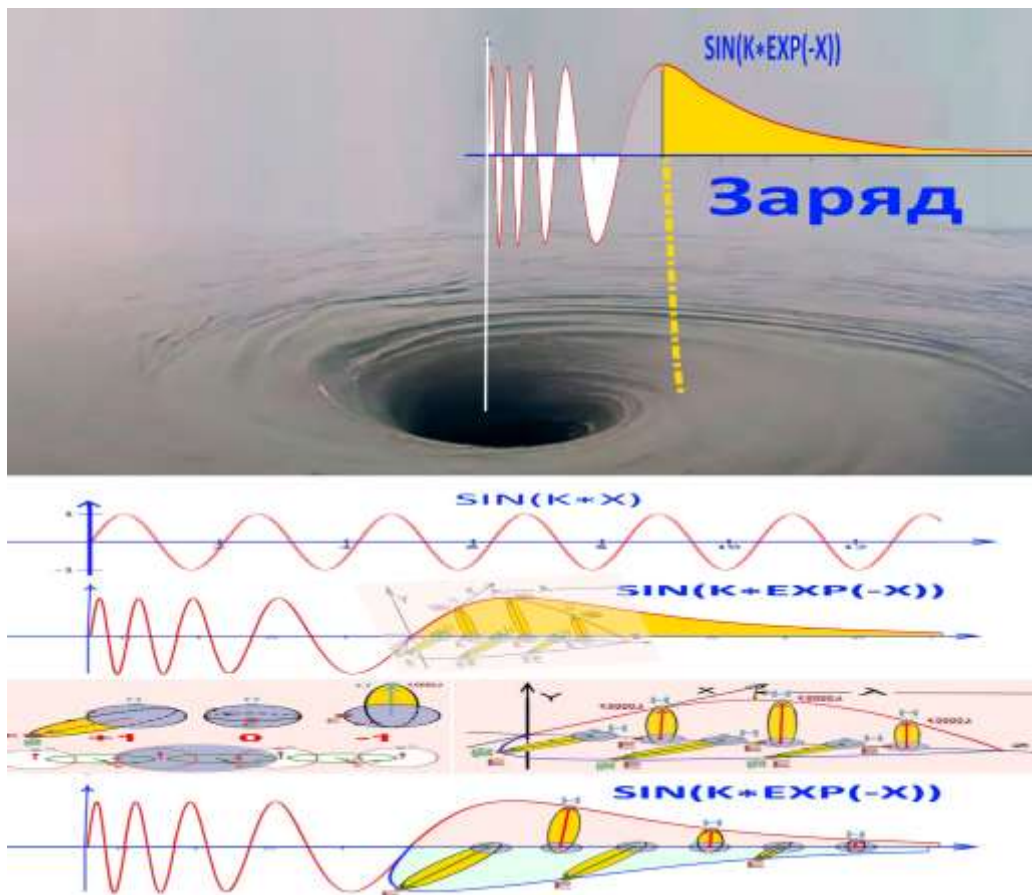

Рис. 2. Растяжение синусоиды водоворотом

При движении электрона, вследствие возникновения направленности он может менять свои свойства. Водоворотные (спиральные) представления о движении электрона в проводнике представлены на рис. 3, 4.

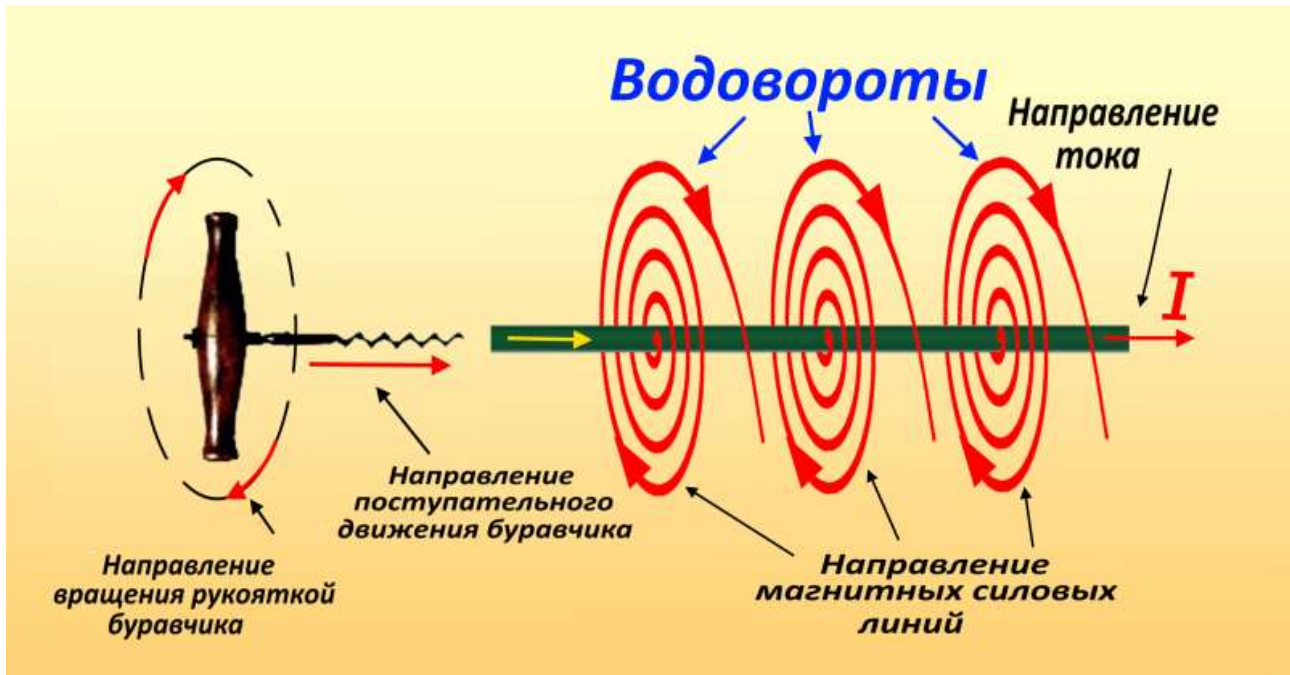

Рис. 3. Магнитное поле проводника, созданное электронными водоворотами

Рис. 4. Водоворотное магнитное поле

Для облегчения понимания, построим водные модели данных процессов рис. 5,6. На рис. 5,6 видно, что силовые линии водной водоворотной модели и силовые линии электромагнитного поля проводника с током совпадают, откуда можно сделать вывод, что данные явления подобны. Данный эксперимент – это аналог эксперимента водной и световой интерференции, показывающий подобие этих явлений.

Рис. 5. магнитное поле и водоворот

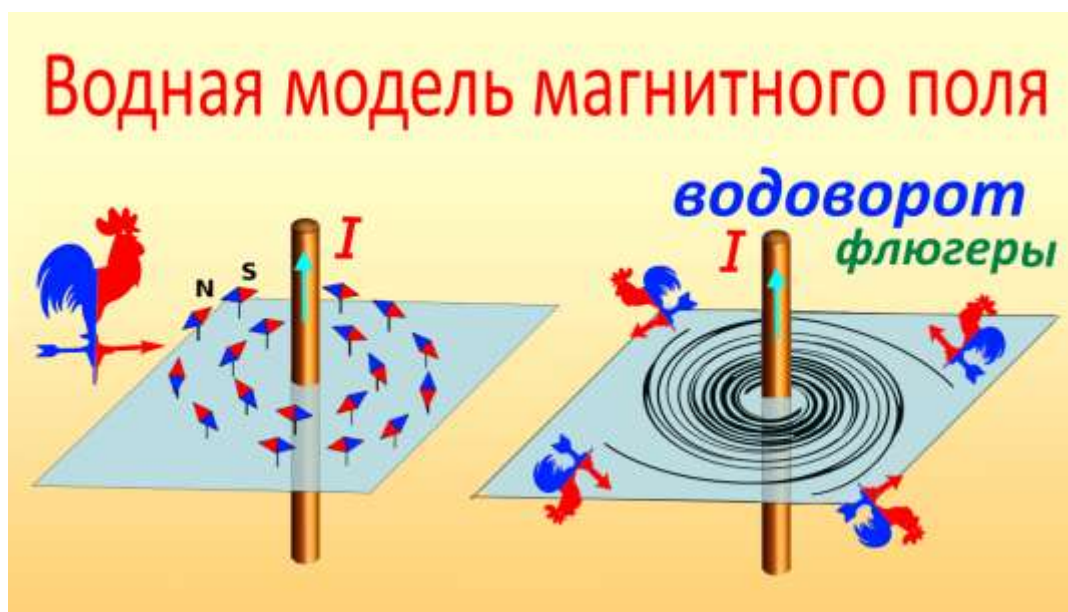

Рис. 6. Совпадение водной и магнитной модели

В эксперименте рис. 5 использовались раскрашенные кораблики для выявления и обозначения силовых линий водоворота. В эксперименте рис. 6 использовались флюгера, аналог магнитов показывающих направления силовых линий водоворота (направления как для магнитов).

Водоворотные представления для контура с током показаны на рис. 7,8.

Рис. 7. Модель магнитного поля

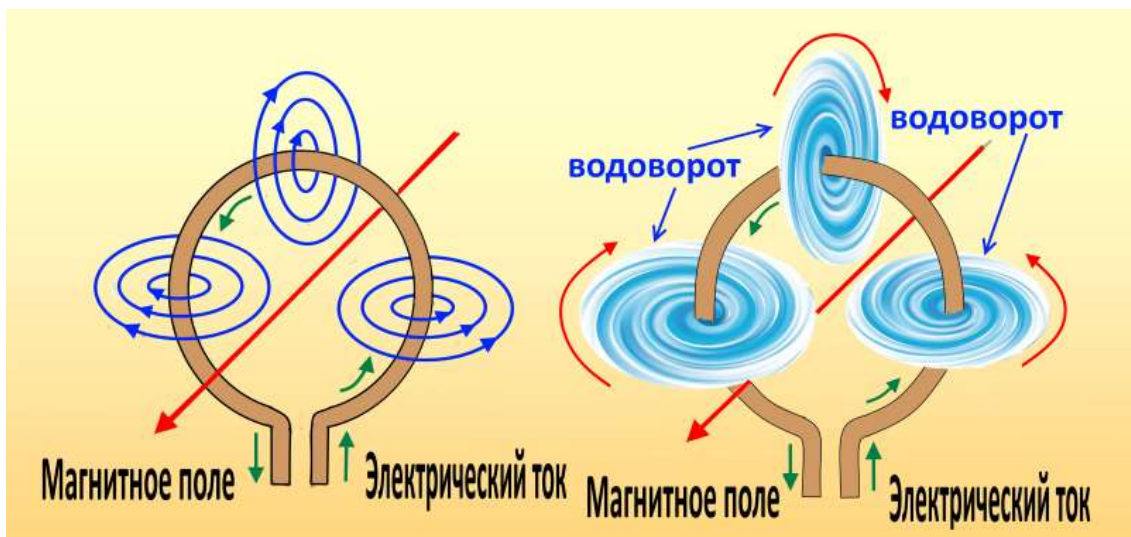

Рис. 8. Водоворотные представления о магнитном поле

В экспериментах с контуром тока, также наблюдается совпадение силовых линий магнитного поля проводника с силовыми линиями водоворота.

Объединим контура или витки с током в катушку, и повторим водный эксперимент, с водоворотами используя флюгера и кораблики для обозначения силовых линий водоворота и наглядности – аналог магнитика. Результаты эксперимента показаны на рис. 9,10, в которых мы наблюдаем совпадение силовых линий водной водоворотной модели и катушек с током, что в очередной раз подтверждает подобие данных процессов.

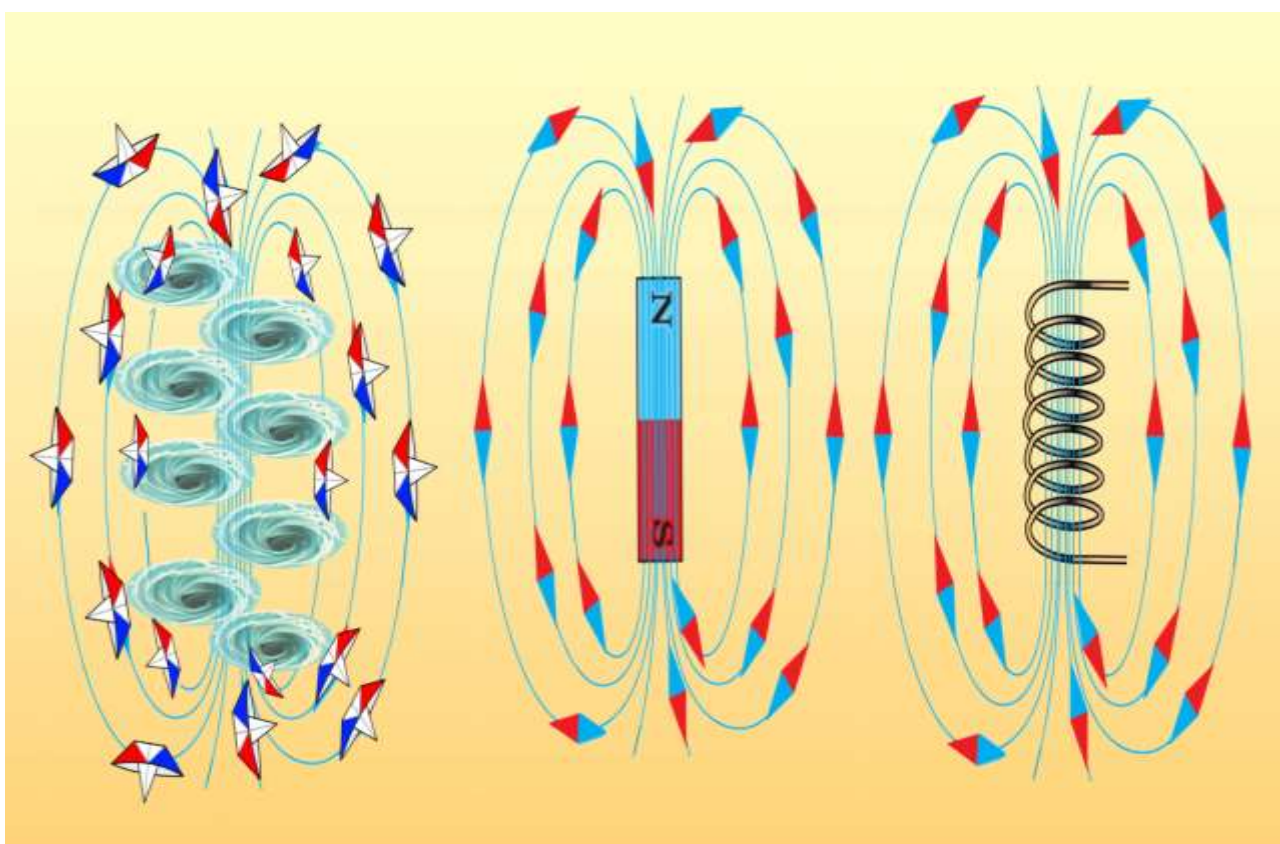

Рис. 9. Водная модель магнитного поля

Сравнительные результаты *взаимодействия* водных и магнитных катушек током (магнитов) изображены на рис. 11, 12. Результаты взаимодействия водных и магнитных катушек так же демонстрируют принципы подобия данных процессов, что подтверждает их схожесть и общие физические принципы.

Рис. 10. Магнитное поле

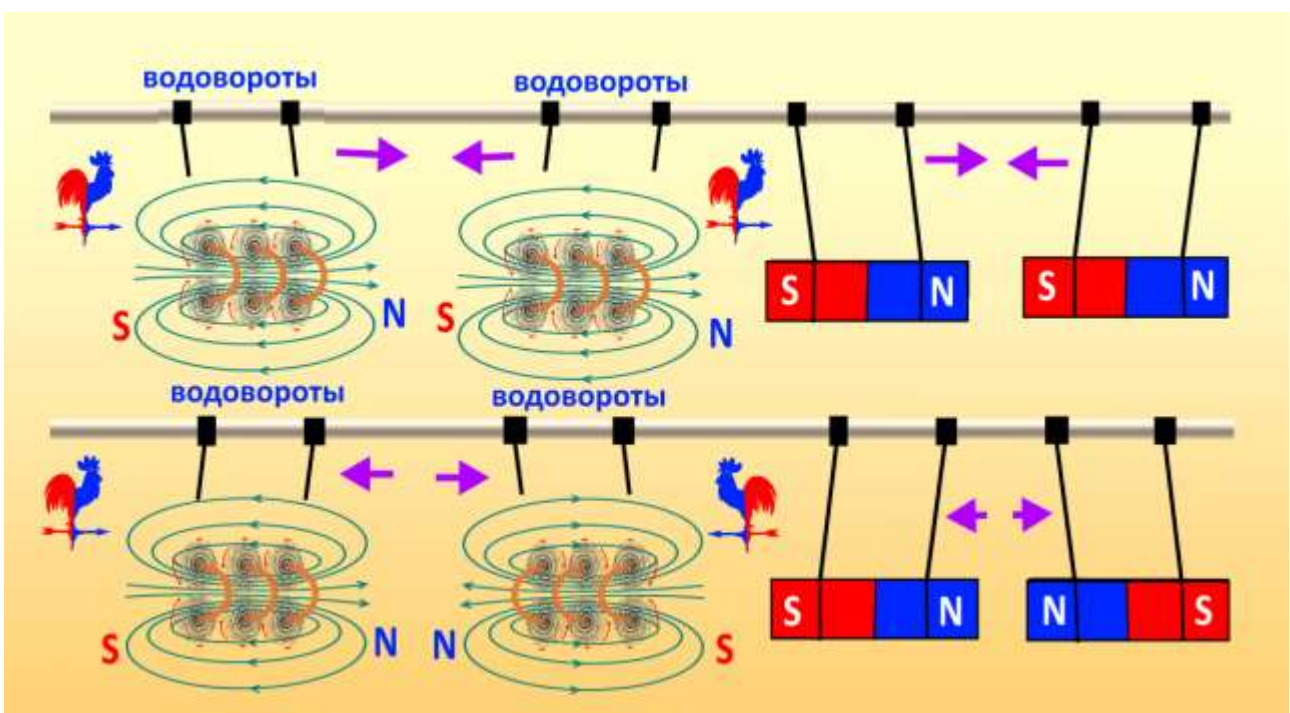

Рис. 11. Взаимодействие водных магнитов

Рис. 12. Водные магниты

Как световая задача интерференция света сводится к водной интерференции волн на воде, так и задачи магнитного взаимодействия между телами можно свести к задаче взаимодействия двух водных водоворотов, вследствие подобия этих процессов.

Список литературы / References:

1. Лоренц Г.А.: **Теория электронов**. ГИТТЛ, Москва. (1953).
2. Пуанкаре А.: **Избранные труды, том.1**. Наука, Москва. (1971).
3. Эйнштейн А.: **Теория относительности**. Научно-издательский центр "Регулярная и хаотическая динамика", Москва. (2000).
4. Ацюковский В.А.: **Общая эфиродинамика. Моделирование структур вещества и полей на основе представлений о газоподобном эфире**. Энергоатомиздат, Москва. (1990).
5. Яловенко, С.Н.: **Чёрный предел. Теория относительности: новый взгляд**. ТОВ издательство «Форт», Харьков (2009).
6. Яловенко, С.Н.: **Фундаментальная физика. Продолжение теории относительности**. Научное издание. LAP LAMBERT Academic Publishing .Саарбрюккен, Германия. (2013).

7. Яловенко, С.Н.: **Эфирная теория относительности. Гравитация. Заряд.**..
Научное издание. Издательство «ЛИДЕР». Харьков. (2015)
8. Яловенко С.Н.: **Гравитация как сумма плоских экспоненциальных водоворотов. Расширение фундаментальных законов физики.** *Научное издание. LAP LAMBERT Academic Publishing .Саарбрюккен, Германия. (2016).*
9. Яловенко, С. Н.: **Расширение теории относительности, гравитации и электрического заряда.** *Научное издание. LAP LAMBERT Academic Publishing .Саарбрюккен, Германия. (2018).*
10. Вавилов, С.И.: **Экспериментальные основания теории относительности**
Собр. соч. Т. 4. *Издательство АН СССР, Москва. С. 9–110 (1956).*
11. Франкфурт, У.И.: **Оптика движущихся тел.** *Наука, Москва. С.212 (1972).*
12. Миллер, Д.К.: **Эфирный ветер. Т. 5. Успехи физических наук,** *Москва. С. 177–185 (1925).*

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Współczesne technologie kierowania

Блажисєвська Дарина Василівна,

магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування» кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління Поліського національного університету

ПУБЛІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО І МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

З огляду на роль держави, як єдиного офіційного представника всього громадянського суспільства, що володіє монополією на правотворчу діяльність і використання спеціальних заходів примусу, державні інститути в своїй діяльності повинні орієнтуватися на ступінь задоволеності громадянами якістю управлінського процесу. Активний процес адміністративного реформування в загальносвітовому масштабі почався в 1980-х роках. Посилення бюрократизації управління при одночасному зниженні ефективності функціонування системи в цілому, а також збільшення витрат на утримання апарату чиновників, негативно позначається на рівні довіри громадян до держави. Дана тенденція характерна, в тому числі, і для основних інститутів представницької демократії [1, с.108]. Активні спроби вплинути на сформовану тенденцію були зроблені як в Західній Європі, так і в США. При цьому характерним є виділення двох пріоритетних векторів системного розвитку: – «сервісне» реформування державних органів, яке виражається в скороченні числа чиновників, при підвищенні рівня їх кваліфікації, якості виконання встановлених повноважень, а також формуванні орієнтації на задоволення актуальних інтересів і потреб громадян; підвищення рівня інформатизації органів публічного управління, що виражається в повсякденне впровадження сучасних технологій і побудові нових каналів комунікації по лінії влада – громадянське суспільство.

Незважаючи на наявність певної специфіки в кожному з напрямків, на практиці вони мають між собою тісний взаємозв'язок і, найчастіше, впливають одна з одною. Зокрема, перший етап системних реформ пов'язаний з формуванням концепції нового державного управління, який виступив альтернативою

застарілим командно-адміністративним ринкових механізмів, а також інтеграції в управлінський процес інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Відповідно до нових реалій, публічне управління розглядалося як існуючий на кошти платників податків, або механізм надання послуг населенню, що підкоряється основним законам ринку. Виходячи з того, що державне управління націлене на забезпечення максимальної відкритості діяльності бюрократичного апарату, а також першорядності громадських інтересів, особливого значення набуває саме система комунікацій органів влади.

Саме успішна реалізація даних принципів повинна привести до зменшення адміністративних через витрати, посилення боротьби з корупцією та підвищення якості розгляду проблем громадянського суспільства. З урахуванням спрямованості на максимальну відкритість діяльності органів управління, залученням в неї все зростаючого числа суб'єктів громадянського суспільства, а також націленості на якісну складову при здійсненні взаємодії з громадянами, сучасна концепція публічного управління має на увазі побудова влади, як сервісної організації, пріоритетне завдання якої полягає в забезпеченні задоволення потреб індивідів за допомогою надання послуг.

Така тенденція є актуальною і для нашої держави, зокрема, безпосередньо вона виливається в практично повсякденне впровадження та підвищенні доступності для населення державних і муніципальних послуг. Як зазначає М. А. Міненко [1, с. 85], побудова сервісної держави передбачає визначення положення громадян, як клієнтів держави.

Тому повноцінна переорієнтація діяльності органів публічного управління на принцип клієнтоорієнтованості неможлива виключно на підставі імперативних методів публічного управління. Для досягнення максимального результату необхідно одночасне виконання декількох умов: готовність влади до зміни формату реалізації владних повноважень, спрямованості на інтереси особистості, а також достатнього рівня сприйняття громадянами своєї ролі в системі управління, усвідомлення всієї повноти правових можливостей.

Фактично, держава повністю бере на себе функції по створенню комплексу умов, необхідних для забезпечення самореалізації особистості, задоволення потреб громадян, гарантувавши захист всієї повноти декларованих прав і свобод. При цьому в числі дискусійних залишається питання розмежування меж делегування окремих державних функцій інститутами

громадянського суспільства, оскільки, в разі навіть максимально ефективної і взаємовигідної передачі частини або всієї повноти повноважень з надання державних послуг в конкретній сфері, неможливо однозначно говорити про визначенні сервісної держави, як комплексного явища.

Побудова клієнтоорієнтованої моделі публічного управління в нашій країні стало можливим в силу здійснення реалізації адміністративної реформи в яка орієнтує органи влади на підвищення якості і доступності державних послуг, розвиток механізмів взаємодії органів влади зі структурами громадянського суспільства, в тому числі участь його представників в підготовці, обговоренні і прийнятті суспільно значущих рішень, доведення до населення інформації про реалізацію адміністративної реформи; забезпечення інформаційної відкритості органів виконавчої влади, органів виконавчої влади на місцях та органів місцевого самоврядування [2].

Таким чином, з урахуванням спрямованості на максимальну відкритість діяльності органів управління, залучення до процесу прийняття рішень з суспільно значущих питань все зростаючого числа суб'єктів громадянського суспільства, а також націленості на якісну складову при взаємодії з громадянами, сучасна концепція публічного управління має на увазі звернення до моделі управління публічними цінностями. Впроваджувана концепція «нового державного управління» та практика її реалізації зачіпає, в першу чергу, саме систему зовнішніх комунікацій органів влади, яку слід розвивати як засіб додання державно-адміністративного управління публічного характеру.

Література

1. Міненко М. А. Публічне управління: теорія та методологія : монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.
2. Соловйов С. Г. Інформаційна складова державної політики та управління : монографія. Київ : К.І.С., 2015. 320 с.

Болобан Олександр Володимирович,
магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування» кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління Поліського національного університету

НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТИТУТ БЕЗПЕКИ

В системі і структурі національної безпеки необхідно виділити елементи, що представляють найбільший інтерес в плані розкриття їх функціонування і формування: суб'єкт, об'єкт, національний інтерес, небезпеки і загрози. Важливим є те, що ці елементи формуються і функціонують в межах кожного з зазначених факторів системи, і утворюють основу всієї системи національної безпеки.

Аналіз існуючих в науковій літературі [1;4] підходів до національної безпеки показує, що вони застосовуються відповідно до визначення суб'єктного пріоритету. У дослідженнях юристів, політологів і економістів більш значне місце займає проблематика макроекономічного рівня, і найбільш важливими виявляються суб'єкти, що захищають національні інтереси. Соціологи, навпаки, вважають за краще звертатися до нижнього (локального) рівня суб'єктної ієрархії групам і суспільству, які в критичних соціальних умовах, скоріше, є суб'єктами самозахисту (з чим, власне, і пов'язана специфіка їх сучасного стану).

В останні роки політологи, юристи, економісти і соціологи все частіше звертаються до комплексних регіональних досліджень, до розробки концепцій периферійної безпеки на основі периферійної специфіки її для суб'єкта визначеності. При цьому втрачається головний об'єкт дослідження – національна безпека. Це стосується досліджень всіх видів національної безпеки. Навіть економісти з даної проблематики висловлюють думку, що [3, с.27] «при формулюванні об'єктів економічної безпеки часто випадає економіка в цілому. Мова, як правило, йде лише про основні елементи та рівнях економічної системи. Але при цьому абсолютно не враховується, що інтереси економіки в цілому, держави, можуть серйозно відрізнятись від інтересів їх структурних елементів

та у цих економічних суб'єктів можуть бути свої, досить відмінні, підходи і вимоги до економічної безпеки».

Державна соціально-політична система являє собою складну ієрархічну структуру. Тому в якості об'єктів національної безпеки можуть бути виділені відносини макrorівня (економіка, політика, право, культура та ін.), регіонального та галузевого рівня (економіка, політика, право, культура та ін.) Невизначеність у сфері національних інтересів веде і до невизначеності для суб'єкта сторони національної безпеки, деконсолідованості різних соціальних груп і спільнот, до неузгодженості рішень суб'єктів, які здійснюють загальнонаціональний рівень безпеки. Неоднозначні оцінки громадської думки щодо статусу держави в світовому співтоваристві свідчить, на думку В. Цветкова [4, с.51], про те, що «в нашому суспільстві немає сьогодні конструктивної ідеї, програми, гасла, які могли б працювати на відтворення України». Також пов'язують відродження міжнародного статусу країни не з розвитком військового промислового комплексу, а зі створенням [3, с.11] «ефективної економіки, здатної забезпечити населенню якісне життя»/

Загальноприйнятим у науці є положення про те, що соціальна стійкість громадської системи є запорукою її безпеки. Однак досягається така стійкість в результаті дії дуже протилежних процесів на різних рівнях суб'єктної структури суспільства. Окремі групи населення прагнуть вижити і отримати гарантії зростання свого добробуту, а регіони – забезпечити стабілізаційними механізмами свої території. Але при цьому [1, с.92] «вищий борг держави і його ключова функція полягають у тому, щоб забезпечити стабільність суспільства, його самозбереження і розвиток, відбити можливі загрози безпеці країни».

Тут політика передбачення повинна мати вирішальний пріоритет над політикою реагування на загрози та проходження за подіями. Але і цього недостатньо навіть випереджає, превентивна тактика конкретних дій сама по собі не матиме успіху, так як «забезпечення державної безпеки – задача по самій своїй істоті довгострокова, стратегічна. Її рішення припускає розробку та та внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» (щодо включення доктрини економічної безпеки України до елементів планування у сферах національної безпеки і оборони)» [2].

Складність, багаторівневість системи національної безпеки – держави, регіонів, соціальних груп, окремих людей – говорить про широкі ступені її

градацій, яка на кожному з цих рівнів проявляється в специфічних формах і має самостійний зміст. При цьому треба зазначити, що зв'язок між рівнями безпеки людини (сім'ї) і держави неоднозначна. Низькому рівню безпеки індивіда може відповідати як низький, так і високий рівень безпеки держави в коротко- і середньостроковій перспективах. Аналогічно і високий рівень безпеки індивіда може бути реалізований на тлі як низького, так і високого рівнів безпеки держави.

Література

1. Новицький Г.В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: Монографія. Київ: Інтертехнологія, 2008. 496 с.
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 17.08.2021).
3. Трансформація національних концепцій безпеки як відповідь на нові глобальні та регіональні виклики і загрози / за заг. ред. К. А. Кононенка. Київ: НІСД, 2012. 80 с.
4. Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). Харків: Право, 2000. 164 с.

Шпакевич Ганна Романівна,

магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування» кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління Поліського національного університету

ФАКТОРИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ

Сьогодні все більше обговорюється питання зростаючих загроз екологічної катастрофи, що є наслідком суперечності моделі світового розвитку і технократичних досягнень науки і техніки. Ці загрози, на жаль, вже проявляються у вигляді континентальних температурних дисбалансів, цунамі, загибелі сотень тисяч людей. Все більше актуальною стає необхідність радикальної зміни глобальних основ і механізмів інноваційно-технологічного розвитку. З опорою на історичну ретроспективу і виявлені закономірності циклічно-генетичної динаміки технологічної сфери виробляються такі прогнози щодо найбільш впливових глобальних чинників [2, с.78].

По-перше, для сучасного технологічного способу виробництва характерна гуманізація технологій. Вона піде, ймовірно, в таких напрямках, як: автоматизація, роботизація і інформатизація виробництва, що звільняють людину від важкої фізичної і монотонної праці, все більше залишають за ним інтелектуальні функції; збільшення частки інновацій, спрямованих на розширення виробництва високоякісних товарів і послуг особистого споживання, на безпосереднє задоволення постійно зростаючих матеріальних і духовних потреб людини; скорочення частки виробництва озброєнь і спрямованих на їх удосконалення інновацій, які займали пріоритетне місце в індустріальному суспільстві.

По-друге, характерною ознакою постіндустріальних технологій та інновацій стане їх екологізація – орієнтація на раціональну революцію природи і суспільства. Сила впливу досягнень людського розуму і реалізація їх інноваційно-технологічної діяльності на біосферу досягла такого рівня, що природні системи в біосфері не можуть відроджуватися і підтримуватися без

екологічних інновацій. Необхідно більше орієнтуватися на відновлення рівноваги і взаємодоповнення природних і соціальних систем як гарантії збереження людства.

По-третє, глобалізація технологічних інновацій: розширення за національні кордони масштабів їх створення і поширення, формування глобальних ринків високотехнологічних товарів та послуг, інноваційних продуктів – дозволить істотно прискорити процес створення і розповсюдження інновацій, об'єднати ресурси різних країн для їх реалізації. У зв'язку з цим Організація економічного співробітництва та розвитку висунула так звану концепцію «відкритих інновацій», або інновацій без кордонів, коли науково-технічне відкриття або винахід, створене в одній країні, може реалізуватися в іншій або навіть в групі країн шляхом створення консорціумів. У світовому масштабі це, безумовно, вигідно, оскільки знижує сумарні витрати і дозволяє залучити до розробки найбільш кваліфікованих фахівців. У той же час для конкретної країни, зокрема для України, безконтрольне поширення інновацій може викликати певні проблеми, пов'язані в тому числі з недостатньою законодавчою розробленістю питань охорони інтелектуальної власності.

По-четверте, найважливішою рисою постіндустріального технологічного способу виробництва має стати зближення темпів і рівнів інноваційно-технологічного розвитку галузей і країн (синхронізація). Звичайно, галузеві і територіальні відмінності в технологічному рівні виробництва зберуться, але вони не повинні носити настільки контрастного розриву, як це спостерігається сьогодні. Підвищення впевненості в правильності обраних пріоритетів може бути забезпечено за рахунок дослідження і врахування динаміки зміни структури сучасного науково-технологічного процесу, прогнозних технологічних потреб управління на більш тривалу перспективу [1; 3].

При всій важливості та пріоритетності кожного з виділених напрямків можна з упевненістю стверджувати, що головна особливість сучасного науково-технічного розвитку пов'язана зі створенням і поширенням міждисциплінарних інновацій.

З урахуванням ринкової ситуації і прийнятих в Україні нормативних документів щодо пріоритетних напрямків розвитку науки, технологій і техніки основними цілями розвитку науково-інноваційного комплексу є: 1) підвищення якості життя населення (головна мета); 2) зростання внутрішнього валового

продукту за рахунок підвищення конкурентоспроможності державної продукції і послуг на інноваційній основі; 3) підвищення ефективності функціонування сфери науки і технологій на основі оптимізації мережі державних наукових організацій, концентрації ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку науки, технологій і техніки; 4) пріоритетний розвиток фундаментальної науки, збереження і підтримка провідних наукових шкіл, сприяння відтворенню та підвищенню якості її кадрового потенціалу, включаючи підготовку кадрів вищої кваліфікації; 5) інтеграція освітньої і наукової діяльності, розвиток вузівської науки і створення науково-освітніх центрів; 6) розвиток матеріально-технічної бази фундаментальної і прикладної науки; 7) інтеграція вітчизняної науки в глобальні процеси науково-технологічного розвитку, створення державних центрів переваги для реалізації проривних напрямків науково-інноваційного розвитку; 8) формування механізмів для розвитку державно-приватного партнерства, розробка і реалізація найважливіших інноваційних проектів (програм) державного значення; 9) розвиток та оптимізація інфраструктури національного науково-інноваційного комплексу; 10) формування і розвиток ринку об'єктів інтелектуальної власності, забезпечення її правової охорони.

Література

1. Бойко-Бойчук Л. В. Поняття «Соціальна інновація»: типи визначень, приклади застосування . *Наука та інновації*. 2009. № 3, Т. 5. С. 94–99.
2. Бурлай Т. В. Соціальні інновації у процесі економічної конвергенції країн ЄС . *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»* : зб. наук. пр. / НТУУ «КПІ». Київ, 2012. Вип. 9. С. 76–82.
3. Гусев В. О. Державна інноваційна політика: методологія формування та впровадження: монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 624 с.

Ковальський Максим Романович,

к. держ. упр., Центрально-Західне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Хмельницький), заступник начальника, м. Житомир

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ

Регіональна політика в сучасній Україні носить, по суті, державно-патерналістський характер, так як будується на безумовному домінуванні державної влади в вирішенні практично всіх найважливіших питань територіального розвитку і пріоритет трансфертів. У свою чергу, це налаштовує органи державної влади регіонів України на максимізацію надходжень з державного бюджету. Тим самим нормальна життєдіяльність одних територій забезпечується за рахунок перерозподілу частини прибутку, одержуваної іншими регіонами, що послаблює мотивацію регіонів-реципієнтів до ефективного використання власних резервів зростання. Крім того, патерналізм створює положення, коли реальний вплив регіонів України на вироблення і здійснення регіональної політики нижче того рівня відповідальності за забезпечення гідних умов життя і праці населення, який покладено на території, їх органи влади Конституцією України, законами України [1].

Очевидно, що країна потребує повороті до якісно нової регіональної політики. З урахуванням викладених вище моментів, які говорять про недосконалість більшості інструментів, використовуваних в українській регіональної політики, можна констатувати наступне: стратегія соціально-економічного розвитку економічних районів і зон зараз в змозі виконувати переважно функції середньо- і довгострокового прогнозування, а також формулювання деяких найважливіших напрямків діяльності, необхідних для досягнення кількісних і якісних орієнтирів прогнозу. Притому як прогностична, так і програмна їх функції залишають бажати кращого з точки зору наукової обґрунтованості, конкретності та практичної можливості бути реалізованим.

Однак, судячи з усього, до її вирішення ще далеко. Отже, завдання полягає в тому, щоб якомога краще використовувати ті можливості підготовки стратегій, які є зараз.

Основні риси регіональної політики, що відповідає сучасним реаліям України, потребам територій, видаються такими. Предметом регіональної політики є державне регулювання розвитку окремих регіонів України або економічних районів і зон (сукупності регіонів України, що представляє собою певну соціально-економічну, історичну, територіальну цілісність).

Регіональна політика спрямована на досягнення наступних цілей:

посилення динаміки економічного і соціального розвитку України шляхом ефективного використання природно-ресурсного, людського, виробничо-технічного потенціалів, конкурентних переваг територій;

забезпечення сталого зростання економіки регіонів України, підвищення реальних доходів і поліпшення умов життя населення на основі розширення і поглиблення міжрегіональної кооперації, а також розвитку ефективного співпраці з іншими державами, їх регіональними угрупованнями [3].

Зниження надмірного розриву в рівнях соціально економічного розвитку регіонів України і районів всередині них, формування щодо рівних умов життя і праці на всій території країни.

3. Міжнародний досвід свідчить, що можливі різні моделі регіональної політики, що розрізняються тим, які з перерахованих вище її цілей є на даному історичному етапі пріоритетними. По суті, мова йде про двох можливих варіантах.

□ Перший. Наріжним каменем регіональної політики може бути поставлено досягнення стійко високих темпів економічного зростання країни. При такому підході, орієнтованому на забезпечення динамічності розвитку національної економіки, проблема вирівнювання рівнів диференціації територій відступає на задній план.

Основний потік фінансових, трудових, інтелектуальних і інших ресурсів спрямовується в найбільш конкурентоспроможні регіони, а в їх рамках - в найбільш конкурентоспроможні муніципальні освіти. територіальна диференціація при цьому може посилюватися, але країна в цілому економічно стають більш розвиненою.

□ Другий. Акцент в регіональній політиці робиться на згладжування диференціації між регіонами і всередині регіонів, створення більш-менш

однакових умов життя і праці. У цьому випадку загальні темпи країни як правило сповільнюються.

В Україні регіональна політика намагається поєднати обидві ці моделі. Міжнародний досвід свідчить про те, що це навряд чи можливо. Наприклад, так звані інтегровані країни-члени Європейського Союзу (Греція, Ірландія, Португалія, Іспанія), що відстали в своєму економічному розвитку від решти 11 країн-членів ЄС, ставлять головною метою свого розвитку забезпечення високих темпів зростання національної економіки, не рахуючи пріоритетне завдання вирівнювання рівнів розвитку територій. І, навпаки, в Німеччині, яка має в цілому високим економічним потенціалом, пріоритет в регіональній політиці віддається вирівнюванню умов життя земель і всередині земель.

Література:

1. Реформа децентралізації. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/reforma-decentralizaciyi>.
2. Інститути та інструменти розвитку територій на шляху до Європейських принципів. К., 2001. 45 с.
3. Жаворонкова Г. В., Жаворонков В. О. Стратегічне управління розвитком регіону. URL: <http://ecobio.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/2872>.

Буковський Роман Володимирович,

здобувач Національного університету цивільного захисту України, м. Харків

ФАКТОРИ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Дослідження зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування в сучасному політичному розвитку України передбачає, перш за все, аналіз факторів, що впливають на сучасне взаємодія місцевої влади і громадян. У цьому розділі також будуть розглянуті риси, властиві сучасним органам місцевого самоврядування при взаємодії з населенням, що обумовлюють політичну комунікацію даного рівня влади; регіональні особливості організації діяльності по зв'язках з громадськістю органів МСВ як суб'єктів української політики.

Характер взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю є результатом впливу різних чинників, які або сприяють діалоговим відносинам влади з громадськістю, або навпаки перешкоджають їм.

У сучасному політичному дискурсі місцеве самоврядування стає однією з центральних тем для дискусій. Роль місцевого самоврядування в контексті сучасного суспільно-політичного розвитку України розуміється дослідниками і практиками неоднозначно.

Відповідно до одного думку, місцеве самоврядування в Україні є специфічним продовженням державної влади. У великих містах форми здійснення місцевого самоврядування з функціональної точки зору практично нічим не відрізняються від способів здійснення державного управління. Відповідно до іншої точки зору, місцеве самоврядування, як форма самоорганізації громадян є інститутом громадянського суспільства, а як форма управління публічними справами - рівнем публічної влади в Україні» [1, с.218].

Розвиток місцевого самоврядування в Україні офіційно визнається важливим напрямком державної політики, яка покликана здійснюватися у напрямку віддалення від державної влади в сторону її громадських начал.

Вжиті заходи щодо реформування місцевого самоврядування в Україні за останні два десятиліття стали головним фактором, що визначає формування основних політичних характеристик діючих органів місцевого самоврядування.

На думку В. Г. Кременя, М. І. Горлача здійснення на практиці перетворень в системі МСВ ведуть до більшою мірою «вбудовування» системи органів місцевого самоврядування в систему органів державної влади, підпорядкування місцевого самоврядування державі [2, с.317]. Такий стан є частково наслідком організації влади в Україні на місцях в дореформений період.

Перехід до нової моделі організації місцевого самоврядування в Україні був обумовлений усталеними за довгі роки існування СРСР політичними нормами та інститутами. У радянський період місцевого самоврядування в сучасному розумінні фактично не існувало.

В якості суб'єкта виступає саме населення або обрані ним органи. об'єктом виступають жителі даної території. Таким чином, простежується формальне збіг суб'єкта та об'єкта місцевої влади, що дозволяє виявити важливу суб'єктно-суб'єктну характеристику здійснення діяльності органами місцевої влади, тобто влада йде від народу опосередковано через сформовані органи, які приймають рішення з приводу життєдіяльності місцевого населення. така формула здійснення місцевої влади, закріплена в законі - це ідеал, яка в реальності більше зводиться до взаємодії керуючих і керованих.

У своїй діяльності органи місцевого самоврядування України тісно пов'язані з провідною політичною партією.

Незважаючи на те, що органи місцевого самоврядування України не входять до системи органів державної влади і в рамках своїх повноважень самостійні, місцева влада здійснює політику загальнодержавну, тобто є логічним продовженням державної влади. Більш того, місцева влада покликана звільнити державні органи в реалізації функцій життєзабезпечення, в зв'язку з цим місцеві органи влади реалізують переважно загальнонаціональні програми. Для їх забезпечення місцевої влади необхідна матеріальна база, що нерозривно пов'язує її з державною владою. На сьогоднішній день відзначається, що однією з головних проблемних питань, які перешкоджають розвитку органів місцевого самоврядування в Україні, є їх фінансове забезпечення [3].

В системі органів місцевого самоврядування позначені обов'язкові органи місцевого самоврядування, в числі яких - представницький орган, який може формуватися на місцевих виборах на основі загального, рівного і прямого виборчого права, що означає залучення населення в виборчий процес. У період виборчої кампанії з допомогою різних форм комунікації здійснюється

конкурэнтна уяўлення выборцам кандыдатов, які прыкладаюць зусілля, выкарыстоўваюць матэрыяльны, адміністрацыйныя рэсурсы, каб атрымаць голасы выборцаў. Правілы і нормы данога працэсу зобав'язваюць кандыдата ў дэпутаты выкарыстоўваць камунікацыі, заснованыя на пераконанні.

Літэратура:

1. Політологія : навч. пасіб. / уклад. М. Ф. Юрэй. - К. : Дакор, КНТ, 2006. - 416 с.
2. Політологія : падручнік / за заг. ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. - Х. : Ёдынорог, 2001. - 640 с.
3. Про додатковыя заходи щодо забеспечення участі грамадскага ў фармуванні та рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі : Постанова Кабінету Міністраў Украіны ад 26 лістоп. 2009 р. № 1302. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

MEDYCYNA

Eksperymentalna i kliniczna farmakologia

*Степаненко Г.И., *Евдокимова А.В., *Лазоренко В.В., **Россихин В.В.

**Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»*

***Харьковская медицинская академия последипломного образования*

БОТАНИКО-ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И ХИМИКО-АНАЛИТИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЧЕРНИКИ ОБЫКНОВЕННОЙ

Черника обыкновенная (*Vaccinium myrtillus* L), Сем. Брусничные (*Vacciniaceae*) встречается под названиями черника, черница, чернижник, черничник, чернега.

Ветвистый листопадный кустарник высотой до 50 см, с горизонтальным корневищем. Стебли прямостоячие, цилиндрические. Листья очередные, короткочерешковые, яйцевидные, с мелкопильчатыми краями, длиной до 28 мм. Цветки небольшие (до 4,5 мм), зеленовато-розовые, одиночные, на коротких цветоножках. Плоды шаровидные ягоды до 8 мм в диаметре, черного цвета. Семена мелкие (до 1 мм длины), яйцевидные, светло-бурые. Цветет в мае-июне, плоды созревают в июне—сентябре.

Распространена в Европе, в Западной и Восточной Сибири, на Кавказе. Размножается в основном вегетативно, реже семенами. Сбор плодов производят вручную или гребенчатыми совками в сухую погоду, после схода росы, в небольшие корзины или ведра. Перед сушкой плоды подвяливают в течение 2—3 ч. Сушат в огневых сушилках в два приема: вначале при температуре нагрева поверхности сырья 30—40°, затем досушивают при 55—60°. Можно сушить в русских печах. В хорошую погоду сушат на солнце, рассыпав тонким слоем (1—2 см). Хранят в мешках, тюках, в сухом, проветриваемом помещении; срок годности 2 года.

Используют плоды и листья.

В плодах — дубильные вещества (до 12%); гликозид миртиллин; эфирное масло; урсоловая кислота, флавоноиды: гиперин, астрагалин, кверцитрин, изокверцитрин, кверцетин-3-арабинозид, рутин, антоцианы — производные дельфинидина, мальвинидина, петунидина; органические кислоты: лимонная, яблочная, янтарная, хинная, молочная и щавелевая; витамины В₂ (до 0,04 мг%), С (до 250 мг%), каротин (до 1,6 мг%); сахара (до 30%), пектиновые вещества; иридоиды: монотропеозид и асперулозид.

В семенах жирное масло (до 31%). В листьях содержится арбутин (до 1,6%); органические кислоты — лимонная; эфирное масло; тритерпеноиды: β-амирин, олеанолевая и урсоловая кислоты; алкалоид миртин; витамины С, В; фенолкарбоновые кислоты: кофейная, хлорогеновая; дубильные вещества; флавоноиды: рутин, рамнозид кверцетина, кемпферол, астрагалин, гиперин, кверцитрин, изокверцитрин, авикулярин, мератин, миртиллин (до 1%); гликозид неомиртиллин; иридоиды — монотропеозид, асперулозид.

В надземной части содержатся: зола — 4,28%; макроэлементы (мг/т): К — 8,40, Са — 3,60, Mg — 1,60, Fe — 0,20; микроэлементы (мкг/г): Mn — 1335,00, Cu — 12,50, Zn — 26,60, Co — 1,28, Mo — 0,64, Cr — 0,24, Al — 242,40, Ba — 102,64, Se — 0,19, Ni — 1,12, Sr — 16,00, Br — 145,20, Pb — 47,68, В — 77,60, I — 0,15.

Не обнаружены V, Cd, Li, Ag, Au.

Концентрирует Mn, Pb, Ba, Se. Может накапливать Mn, Cu, Cr.

Установлено, что неомиртиллин понижает содержание сахара в крови, обладает инсулиноподобным действием, входит в состав противодиабетического сбора Афрозитина. Настой плодов применяют в качестве вяжущего средства при поносах. На животных установлено, что курсовое введение экстракта побегов черники обыкновенной нормализует условно-рефлекторную деятельность и эксплоративное поведение после гипоксической травмы, показатели внутренних органов после иммобилизационного стресса. Было также выявлено, что указанные свойства максимально присущи хлороформной фракции экстракта.

В результате исследования в активной фракции черники обыкновенной выявлено наличие следующих групп БАВ и их представителей, идентифицированных в сравнении с достоверными образцами: простых фенолов (рододендрон), фенолкарбоновых кислот (феруловая), гидроксикумаринов (эскулетин), тритерпеновых соединений (олеаноловая кислота) и стеринов.

Использование хромато-масс-спектрометрического анализа позволило обнаружить в активной фракции черники наличие β -амирина (18,3 %), пальмитиновой кислоты (1,28 %) и ее этилового эфира (14,29 %), этилового эфира стеариновой (1,14 %) и олеиновой (4,09 %) кислот, α -токоферола (1,27 %), гидроксированного производного дигидрофенантрена (1,03 %), 6-метокси-7-гидроксикумарина (скополетина, 0,52 %), предельных спиртов (0,86 %), диэтилфталата (10,07 %) и моно(2-этилгексил)фталата (4,29 %).

Полученные данные о БАВ и фармакологической активности дают возможность создания эффективного фитопрепарата нейротропного действия на основе побегов черники обыкновенной.

Kliniczna medycyna

Чеботарева О.Е., Павлова Л.Н., Ситало С.Г.

КЛИНИКО-ДИАГНОСТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ НАРКОТИЧЕСКИХ ВЕЩЕСТВ В БИОСРЕДАХ

К химико-токсикологическим методам тестирования на наркотики относятся: 1) поляризационно-флюоресцентный иммуноанализ (ПФИА) мочи на одну из перечисленных групп: опиаты, метадон, каннабиноиды, амфетамины, кокаин, барбитураты, фенциклидин, бензодиазепины; 2) иммуноферментный анализ (ИФА) наркотических и психотропных веществ в моче на группу наркотических и психоактивных веществ (опиаты или другие группы); 3) анализ наркотиков в моче методом хромато-масс-спектрометрии; 4) экспертиза (исследование) мочи на алкоголь методом газожидкостной хроматографии. Особенности отбора мочи. Отбор мочи производится в условиях, исключающих возможность замены или фальсификации биологического объекта. Моча собирается тестируемым в стеклянный или пластмассовый градуированный сосуд с широким горлом объемом до 200 мл в количестве до 100 мл, но не менее 30 мл. Тестируемый передает сосуд с мочой ответственному за забор мочи для проведения тестирования на наркотики. Сосуд с мочой накрывается покровной пластиной (крышкой). При направлении мочи для проведения химико-токсикологических исследований на наличие алкоголя, его суррогатов и метаболитов, моча после разделения отбирается из контейнера с анализируемым образцом в чистый сухой флакон объемом 10 мл в количестве не менее 5 мл, закрывается резиновой пробкой, фиксируется алюминиевым колпачком и укупоривается под обкатку. Для проведения химико-токсикологических исследований на наличие алкоголя и его суррогатов, наркотических средств, психотропных и других токсических веществ, вызывающих опьянение (интоксикацию), и их метаболитов моча должна быть доставлена в лабораторию не позднее двух суток после отбора, до отправки к нам моча хранится в холодильнике при температуре 0-2 °С. Отобранная моча с сопроводительной документацией доставляется в укупоренных и опечатанных контейнерах в сумке-холодильнике ответственным за доставку биологических объектов.

Тестирование на наркотики по моче с помощью химико-токсикологических методов позволяет достоверно установить факт употребления наркотиков, если с момента употребления прошло не более 72 часов. В отдельных случаях можно установить количественное соотношение наркотика в единице объёма мочи. Данное тестирование на наркотики не является экспресс-методом. Требуется доставка мочи в лабораторию и использование специальных лабораторных реактивов и оборудования. Результат тестирования мочи химико-токсикологическими методами является юридическим фактом и может быть использован в суде в качестве доказательства. **Диагностика употребления наркотиков по крови.** Существует два варианта диагностики на наркотики по крови: - квартальный тест; - химико -токсикологический метод. Оба варианта предусматривают визит в лабораторию, которая произведёт забор крови из вены. Диагностика на употребление наркотиков с помощью Квартального теста. Этот метод позволяет произвести анализ на установление факта употребления следующих классов наркотиков: опиаты, каннабиноиды, амфетамины, барбитураты, кокаин, эфедрон. Самым главным преимуществом метода является возможность установить факт употребления наркотиков не только, если после употребления прошло от 2 до 3-5 дней, как это определяется тестированием на наркотики по моче иммунохроматографическим методом, а установлением фактов наркотизации, которые имели место 1,2,3 и даже 4 месяца назад. При использовании данного метода определяются не сами наркотики, а антитела к ним. В организме происходит сложное преобразование наркотических веществ, в ходе которых образуются естественные антигены, которые являются высокомолекулярными веществами. Вот на них то и вырабатываются те самые антитела. А так как антитела могут сохраняться в крови и через 3-4 месяца после того, как употребление наркотиков уже прекращено, то это позволяет считать данный анализ крови на наркотики очень информативным. Но в отличие от анализа мочи на наркотики данный метод не поможет установить факт наркотического опьянения в момент тестирования на наркотики. Должно пройти достаточное время, чтобы выработались антитела к наркотикам. Более того, чтобы выработались антитела к наркотикам, недостаточно употребить наркотик 1 или 2 раза. Необходима серия проб наркотика. Поэтому с помощью Квартального теста можно подтвердить или опровергнуть суждение о наличии зависимости от того или иного класса наркотиков. Поэтому использование

данного метода тестирования на наркотики по крови не заменяет, а скорее, дополняет информативность тестирования на наркотики по моче с помощью иммунохроматографических тестов и других видов тестирования на наркотики. Диагностика на употребление наркотиков по крови химикотоксикологическими методами. Химико-токсикологические методы тестирования на наркотики по крови те же, что и при исследовании мочи. Особенности отбора крови. Сбор крови у тестируемого проводится на рабочем месте, которое оборудуется в соответствии с требованиями, предъявляемыми к оборудованию процедурного кабинета. Отбор крови проводится в резиновых перчатках, с соблюдением правил асептики, обработкой перчаток перед каждым отбором дезинфицирующим раствором, не содержащим спирт. Флаконы опечатываются и направляются в лабораторию для проведения химико -токсикологических исследований на наличие алкоголя и его суррогатов, наркотических средств, психотропных и других токсических веществ, вызывающих опьянение (интоксикацию), и их метаболитов. Флакон с 5 мл крови хранится как контрольный образец. Второй флакон с 10 мл крови (анализируемый образец) используется для проведения химикотоксикологических исследований. Для химико-токсикологических исследований на наличие алкоголя и его суррогатов, наркотических средств, психотропных и других токсических веществ, вызывающих опьянение (интоксикацию), и их метаболитов обеспечивается доставка образцов крови в лабораторию не позднее двух суток после отбора. Кровь после отбора до момента отправки в лабораторию хранится в холодильнике при температуре 0-2 С. Кровь с сопроводительной документацией направляется в закупоренных и опечатанных флаконах, вакуумных пробирках в специальном контейнере в сумке-холодильнике в сопровождении работника, ответственного за доставку биологических объектов. Тестирование на наркотики по крови с помощью химико -токсикологических методов позволяет достоверно установить факт употребления наркотиков, если с момента употребления прошло не более 48-72 часов. В отдельных случаях можно установить количественное соотношение наркотика в единице объема крови. Данное тестирование на наркотики не является экспресс-методом. Всегда требуется доставка крови в лабораторию и использование специальных лабораторных реактивов и оборудования. Результат тестирования крови химико-

токсикологическими методами является юридическим фактом и может быть использован в суде в качестве доказательства.

Литература

1. TIAFT Committee of Systematic Toxicological Analysis (Stimpfl T., Mueller K., Gergov M., LeBeau M., Poletini A., Sporkert F. and Weinmann W.). Recommendations on sample preparation of biological specimens for systematic toxicological analysis. DOI:10.1016/j.forsciint.2019.07.030.

PEDAGOGICZNE NAUKI

Współczesne metody wykładania

Чернова Я.С., Страпачук С.С., Нікітченко Л.О.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Україна

КЛАСИФІКАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Біологічний експеримент в школі є важливою частиною навчального процесу у закладах загальної середньої освіти. Біологія як шкільний предмет є відображенням науки біології, основний метод пізнання якої, є експеримент, досвід і спостереження що здійснюються на уроках.

Експеримент – це діяльність учнів під час уроків біології; в більш вузькому сенсі - досвід, відтворення об'єкта пізнання, перевірка запропонованих гіпотез. Досвід - засноване на практиці чуттєво-емпіричне пізнання об'єктивної дійсності; єдність компетентностей. Досвід виступає як процес практичного впливу учнів на зовнішній світ, і як результат цього практична діяльність у повсякденному житті.

На основі опрацьованих літературних джерел, можемо сформулювати поняття шкільного біологічного експерименту як предметної діяльності учнів на уроці, в результаті якої у них відбувається пізнання біологічних об'єктів і явищ, а також розвиваються вміння і навички дослідно-практичної діяльності.

Метою шкільного біологічного експерименту є: розвиток пізнавальних і практичних умінь учнів необхідних для навчальної діяльності; підтримку дослідницького інтересу до біології; закладка основ матеріалістичного світогляду, при якому формуються і розвиваються біологічні поняття та пізнавальні здібності учнів.

Спостереження на уроках біології є важливим компонентом біологічної освіти під час вивчення біології в 7-х класах. Навчання школярів, під час уроків біології, методом спостереження можливе під час використання таких принципів: 1. Спостереження має мотивувати потреби учнів в вирішенні певних завдань, отримання відповідей на питання, а не просто спостерігати за якимось

процесом. 2. Навчити учнів оцінювати, умови явища що спостерігаються, а також відрізнити істотне від несуттєвого. 3. Розвиток уваги учнів за допомогою зацікавленості учнів до явища яке вивчається.

Науковий і учнівський експеримент подібні між собою в загальному напрямку логічного процесу. Учні так само як і науковці спостерігають факти, порівнюють їх між собою, підшуковують ті чи інші раціональні пояснення і роблять висновки, тільки для вчених це наукові відкриття, а учні повторюють уже дослідженні експерименти. Важливим є той факт, що дослідження учнів на уроках біології здійснюється під керівництвом вчителя, а не самостійно. Самостійно учні можуть виконувати домашні експерименти.

Класифікація дослідів, які використовуються на уроках біології в 7-х класах, заснована на різного роду демонстраціях, до яких відносяться: демонстрація самого досліджуваного явища; демонстрація впливу різних зовнішніх умов; демонстраційних умови протікання явища і його основних закономірностей.

Ефективність демонстрації на уроках біології залежить від виконання наступних правил:

1. Предмет спостереження повинен бути показаний так, щоб все учні мали можливість його добре розглянути,

2. Умовою виконання є достатній розмір об'єкта, явища, обладнаний демонстраційний столик з додатковим освітленням;

3. Концентрація уваги учнів на об'єкті, явищі, для цього необхідно задати питання, які спонукають учнів до проведення експерименту; не слід розглядати занадто багато об'єктів за раз, наприклад: опудало тварини або птахів не розглядається одразу усе а частинами, краще показати об'єкт кілька разів на всіх уроках теми, акцентуючи увагу на різні частини опудала; також слід використовувати лише ті уявлення та поняття, які учні отримали раніше на уроках біології;

4. Складність об'єкта що демонструється або явища повинна відповідати віковим особливостям учнів та програмою курсу біології.

Також на уроках біології важливе значення мають лабораторні та практичні роботи, які найчастіше використовуються для практичної діяльності учнів на уроках. Лабораторні роботи виконуються учнями з різним ступенем

самостійності, як в урочний, так і в позаурочний час. Домашні лабораторні роботи відрізняються від класних своєю простотою в розумінні та виконанні, а також абсолютною безпекою для життя і здоров'я учнів.

Література:

1. Баюрко Н. В. Проблема професійної підготовки майбутніх педагогів у контексті розвитку сучасного інформаційного суспільства / Н. В. Баюрко, Л. О. Нікітченко, Н. В. Левчук // Актуальні питання сучасної біологічної науки та методики її викладання : збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2019-2020 н.р. – Вінниця, 2020. – 266 с. – С. 158-168.

2. Баюрко Н.В. Бінарний урок як форма реалізації інтегрованого підходу у навчанні біології.//Баюрко Н.В., Нікітченко Л.О., Левчук Н.В./ Актуальні питання біології та методики її викладання у закладах вищої освіти. / Збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2018-2019н.р. –Вінниця,2019. –266с.– С.158-173

3. Білявська Л. О. Аналіз стану сформованості потреб, мотивів та цілей майбутньої професійної діяльності / Л. О. Білявська // Materialy VII mezinarodnn vedecko-prakticka konference «Aktualni vymozenosti vedy – 2011», Dni 10. Psychologie a sociologie. Pedagogika. – Praha : Publishing House «Education and Science», 2011. – S. 79-81.

4. Білявська Л. О. Дослідницька діяльність студентів як один із способів підвищення якості професійної підготовки / Л. О Білявська // Materialy VII Miedzynarodowej naukowii-praktycznej konferencji «Dynamika naukowych badan-2011» 07-15 lipsa. Volume 9. Pedagogiczne nauki. – Przemysl : Nauka i studia. – 2011. – S. 29-31.

5. Красій Т.В. Реалізація компетентнісного підходу у процесі вивчення природничих дисциплін./Т.В.Красій, К. М.Яцюк, Л. О.Нікітченко// Матеріали за XV міжнародна научна практична конференція, «Найновите научни постижения-2019», 15-22 марта. София. « Бял ГРАД-БГ»– 2019г. – С. 3-

6. Левчук Н. В. Педагогічні умови організації самостійної пізнавальної в процесі еколого-педагогічної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін / Н. В. Левчук, Н. В. Баюрко, Л. О. Нікітченко, // Актуальні питання сучасної біологічної науки та методики її викладання : збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2019-2020 н.р. – Вінниця, 2020. – 266 с. – С. 169-181.

7. Левчук Н.В. Інтергація різнопредметних знань в процесі еколого-педагогічної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін.// Левчук Н.В, Нікітченко Л.О., Баюрко Н.В. / Актуальні питання біології та методики її викладання у закладах вищої освіти. / Збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2018-2019н.р. –Вінниця,2019. –266с.– С.173-187

8. Ляховська К. В. Сучасний урок біології в сучасних класах/К.В. Ляховська,А.С. Довгалюк, Л.О. Нікітченко//Materialy XV Mezinarodni vedecko-prakticka konference «dny vedy – 2019», Volume 9: Pedagogika vedy. – Praha : Publishing House «Education and Science», 2019. – р. 8-11.

9. Мандренко Ю.І. Педагогічні умови формування екологічної культури учнів у процесі туристично-краєзнавчої діяльності. дисциплін /Ю.І. Мандренко, Л. О. Нікітченко// Materialy XIV Miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka i inowacja -2018» Volume 3 Przemysl: Nauka I studia – S.68-71.

10. Мандренко Ю.І. Структурні компоненти екологічної культури учнів старших класів /Ю.І. Мандренко, Л. О. Нікітченко// Матеріали за XIV міжнародна научна практична конференція, «Образованието и наука та на XXI век», 15-22 октомвр. София. « Бял ГРАД-БГ»– 2018г. – С. 29-32

11. Нікітченко Л.О. Підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін у процесі фахової практики /Нікітченко Л.О.//Актуальні проблеми сучасної біології та методики її викладання:Збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2016-2017 н.р. –Вінниця :ТОВ«Нілан-ЛТД»,2017.

12. Нікітченко Л.О. Принципи формування педагогічної майстерності майбутніх учителів біології у процесі професійної підготовки/Нікітченко Л.О.// Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. – № 4 (59), грудень 2017. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. С.368-372

13. Нікітченко Л.О. Формування екологічної компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін у процесі фахової практики./ Л.О. Нікітченко// Сучасні проблеми біологічної науки та методики її викладання у закладах вищої освіти : збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів 2017-2018 н.р. – Вінниця, 2018.– 314с. – С.219-230.

14. Романовська А.В. Використання практичних методів навчання на уроках природничого циклу/А.В. Романовська, В.В. Кравець, Л.О.Нікітченко // Materials of the XIII Internayional scientific and practical conference, «Modern scientific potential– 2019», Volume 13: Pedagogical science, February–28 March–7, Sheffield, Science and education ltd – 2019,– p. 10-13

15. Романчук О.І. Психолого-педагогічні основи формування дослідницьких умінь учнів старших класів під час вивчення біології. //О.І. Романчук, Л.О. Нікітченко/ Materials of the XV Internayional scientific and practical conference, «Fundamental and applide science – 2019», Pedagogical science, 30 October –07 November, Sheffield,Science and education LTD– 2019,– p. 54-57

GOSPODARKA ROLNA

Mechanizacja gospodarki rolnej

Пономаренко Н.О., Безрукий О., Недвига Р.

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ ЗРОШЕННЯ У СВІТІ

Найбільш прогресивні засоби і технології зрошення у світі розроблено в США, а також у розвинутих державах Європи (Германія, Франція, Італія).

Дослідження, проведені в США, показують, що тенденції розвитку зрошення визначаються такими основними факторами: капітальні вкладення, енергоємність, експлуатаційна надійність, екологічна стабільність. З урахуванням цих вимог залежно від конкретних природно-господарських умов визначаються найбільш ефективні способи і засоби поливу [26, 42].

У 1975-1985 рр., коли був найбільший розвиток зрошення в США і в розвинутих державах, капіталовкладення, які направлялися на зрошення, охорону водних ресурсів і осушення земель у США, досягли 27,5 млрд. доларів, що складало 25% капіталовкладень у сільське господарство. Із цієї суми 12,3 млрд. доларів (45%) приходилося на зрошення, 9,7 млрд. доларів (35%) – на охорону земель і водних ресурсів і 5,5 млрд. дол. (20%) – на осушення.

У 1975-1980 рр. капіталовкладення в розвиток зрошення дощуванням склали 75% в обладнання зрошувальних систем.

Порівняння різних способів поливу, яке було проведено в США, показало, що найменші витрати мають широкозахватні дощувальні машини з забором води з центральної зрошувальної мережі (2201 дол./га), а найбільші – сезонно-стаціонарні дощувальні системи – 4100,7 дол./га (табл. 1.1). При цьому оплата енергії на водопостачання найменша при використанні багатопірних дощувальних машин, а найбільша – розбірних дощувальних установок і стаціонарних дощувальних систем [49].

Найбільшу площу зрошення має в США поверхневий полив, що пояснюється використанням його в зрошуваному землеробстві на рівнинній місцевості до появи механізованого поливу. В останні роки площі зрошення

поверхневим способом зменшилися порівняно з використанням дощувальних машин.

Основними перевагами цих машин є низькі витрати праці на полив, економія поливної води до 60% порівняно з поверхневим поливом, зменшення на 70% витрат праці порівняно з застосуванням розбірних дощувальних установок.

У США проведено порівняння дощувальної техніки різних типів по різних критеріях, яке дозволило визначити переваги та недоліки і здійснити їх ранжування.

У таблиці ми бачимо, що найменшу енергоємність і витрати праці на полив мають багатоопірні машини з поливом по колу, найбільшу енергоємність – шлангобарабанні установки, найбільші витрати на полив – стаціонарні системи. Порівняння відносних витрат на полив різних засобів зрошення показує, що багатоопірні машини в русі по колу вимагають у 1,8 разів більше капітальних вкладень, ніж розбірні дощувальні установки, але відносні витрати праці на полив у 6 разів менші.

Основні напрямки розвитку найбільш поширених способів зрошення в США поверхневого поливу і дощування за допомогою дощувальної техніки наведено на рис. 1.

Рис. 1. Напрямки удосконалення систем поверхневого поливу і дощувальної техніки.

Капітальні вкладення при застосуванні фронтальних дощувальних машин у 2 рази більше, а витрати праці – у 4 рази менші порівняно з застосуванням розбірних дощувальних установок.

Як бачимо, значна увага при удосконаленні систем поверхневого поливу приділяється автоматизації затворів на поливних трубопроводах.

Основні напрямки удосконалення техніки поверхневого поливу: ретельне планування поливу з використанням лазерних приладів; створення програм для персональних комп'ютерів з метою вирішення задач визначення швидкості стікання води по поверхні зрошуваної площі, відповідній фільтраційній здатності ґрунту; автоматизація затворів на поливних трубопроводах.

Отже, основні напрямки і тенденції розвитку зрошення в розвинених країнах базуються на таких вимогах, які визначають основні експлуатаційні й економічні показники різних способів і засобів поливу:

1) підвищення рівня використання земельних ресурсів шляхом впровадження самохідних фронтальних дощувальних машин із забором води із закритих зрошувачів;

2) величина капіталовкладень зменшується за рахунок багатофункціонального використання зрошувальних систем і дощувальної техніки;

3) багатофакторна оптимізація режимів зрошення проводиться по заданій нормі прибутку, а не по максимальній біологічно можливій урожайності;

4) при проектуванні й експлуатації зрошувальних систем і розробці нових засобів поливу застосовується системний підхід, уніфіковані модулі, збірні одиниці техніки, комплексна оптимізація поливних модулів.

CONTENTS

EKONOMICZNE NAUKI	3
Regionalna gospodarka	
Залесский Борис Леонидович РЕГИОНЫ АКТУАЛИЗИРУЮТ ПАРТНЕРСКИЕ СВЯЗИ	3
Rozporządzenie stan gospodarki	
Прокопенко А.В. НЕОБХОДИМОСТЬ СОЦИАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ НАСЕЛЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИЧЕСКОГО ШОКА	7
Finansowe stosunki	
Маслей Максим Михайлович ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ МІСЬКОГО БЮДЖЕТУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ	9
Marketing i management	
Мельник М.І., Яременко С.С. МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НВТ «ППП».....	13
FILOLOGICZNE NAUKI	
Retoryka i stylistyka	
Лукинюк Юлія СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕКСТІВ НОВИН АМЕРИКАНСЬКОГО ВИДАННЯ USA TODAY	17
Aktualne problemy tłumaczenia	
Сизонова М. Ю., Стеценко В. В., Тупиця О. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ ІТ-ТЕРМІНІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	21
FIZYKA	
Teoretyczna fizyka	
Яловенко С.Н. ЧЁРНЫЙ ПРЕДЕЛ. ЧАСТЬ 28. ПРИРОДА МАГНИТНОГО ПОЛЯ. ..	25
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	
Współczesne technologie kierowania	
Блажисєвська Д.В. ПУБЛІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО І МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ	35
Болобан О. В. НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТИТУТ БЕЗПЕКИ	38
Шпакевич Г.Р. ФАКТОРИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ.....	41

Ковальський М. Р. РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ.....	44
Буковський Р. В. ФАКТОРИ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	47

MEDYCYNA

Eksperymentalna i kliniczna farmakologia

Степаненко Г.И., *Евдокимова А.В., *Лазоренко В.В., **Россихин В.В. БОТАНИКО-ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И ХИМИКО-АНАЛИТИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЧЕРНИКИ ОБЫКНОВЕННОЙ	50
---	-----------

Kliniczna medycyna

Чеботарева О.Е., Павлова Л.Н., Ситало С.Г..... КЛИНИКО- ДИАГНОСТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ НАРКОТИЧЕСКИХ ВЕЩЕСТВ В БИОСРЕДАХ.....	53
---	-----------

PEDAGOGICZNE NAUKI

Współczesne metody wykładania

Чернова Я.С., Страпачук С.С., Нікітченко Л.О., КЛАСИФІКАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	57
--	-----------

GOSPODARKA ROLNA

Mechanizacja gospodarki rolnej

Пономаренко Н.О., Безрукий О., Недвига Р. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ ЗРОШЕННЯ У СВІТІ	62
CONTENTS.....	66

290535
290534
290632
290556
290571
290603
290607
290147
290148
290149
290209
290475
290496
290624
290544
290304